

Uj LAPOSTA

Taxa postali plătita la numerar c. sprobării Dir. Gen. PTT No. 157.0.

3 Lei

Nagys. Ramaszetter Róbert urnak
HUNGARIA Disztér 1-2. BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 170 (1316) sz. * Csütörtök, 1936 július 30

dr Gyarus

Madrid körül állóharc, Dél-Spanyolországban mozgóharc

Még hetekig eltarthat a spanyol polgárháború

Párizsból jelentik: Eppogy, mint eddig, még mindig nem lehet áttekinteni a spanyolországi eseményeket. A különböző hírforrások szerint egymásnak teljesen ellenmondó hírek vannak forgalomban. Legvalószínűbb, hogy a helyzet egyáltalán nem változott s két zónára oszlik az egész ország; a nyugati részekben a fölkélok ereje tulnyomó, a keleti részekben a vörösek illetve a kormánycsapatoké. Madrid körül bizonytalan állóharc folyik s mindkét szembenálló fél megérsített állásokban helyezkedett el. A délspanyolországi harcokat a mozgóharcmodor jellemzi. Annyi bizonyosra vehető, hogy a polgárháború még messze van a befejezéstől és könnyen meglehető, hogy még hetekig is eltarthat.

Allattias kegyetlenség, mely még a srokat is feldúlja.

Genovából jelentik: A „Tevere” kórházhajó 550 menekültet hozott Spanyolországra. A „Principessa Maria” gőzösön mintegy 1200 menekülő érkezett, köztük 40 cseh és 12 román. Számos menekült szerzetes kibírhatatlan állati kegyetlenségekkel és üldözéssel panaszokozik. A Karmelita-kolostorban 30 szerzetest meggyilkoltak. A szerzetes csak úgy tudott megmenekülni, hogy idejekorán elrejtőzött a kútban.

A győzelmek hulláma az északi partvidéken. — Véres harcok San-Sebastian város birtokáért

Hendayból jelentik: A francia-spanyol határnak ebbe a végponton levő helységébe az egyes csapatharcok hullámaival szerint jönnek az ellenkező hírek. Annyi kibontakozik a hírekből, hogy a kormánycsapatok Katalánia felől is, az Atlanti-tenger partjai felől is támadásokat kísérelnek meg s a Burgosban csoportosuló fölkélok erők hátában akarják megvenni a lábukat. Ebből a szempontból fontos nekik Sansebastian kikötőváros elfoglalása az Atlanti-tenger partján, a francia és spanyol határszöglet közepén.

A város elleni egyik harc részleteiről az a hír jött először Hendayba, hogy a kormánycsapatoknak irtozatos vérontás után sikerült Sansebastianot elfoglalnia. A várost a fölkélok egyik osztaga védte, akik elásták magukat a közeli hegyzorosban s Burgos felé üzentek Mola tábornok seregéhez segítségért a Katalánia felől közeledő kormánycsapatokkal szemben. Valóságos versenyfutás keletkezett a kormánycsapatok és Mola tábornok emberai között. A kormány 10 ezer főnyi vörös osztaga érte el hamarabb a hegyzorosot. A beásott fölkélok helyzete reménytelen volt: de haláltüzet hátrahagyva harcoltak, míg csak az utolsó szil emberük életben volt.

Mintegy kétezer főnyi fölkélok csapat minden embere hősi halált halt ebben a csatában.

Egy negyed órával az ütközet után — tehát egy negyed órai késéssel — érkezett meg a gyorsított meneteléstől holtfáradtan Mola segítőcsapatának elővédjé. Ezek azt hitték, hogy barátok fogadják itt őket. A vörösek egész közel engedték a fölkélokot, majd hirtelen gépfegyvertüzet hősáttottak rájuk s széles sorokat kaszáltak le belőlük.

Vereségmentes fölkélocsapat.

Hendayéből jelentik: Navarra, León, Galicia és O-Castillia tartományok, továbbá több város, közöttük Saragossa és Badajcz még kedden a

Az egyik kolostor temetőjéből kiásták a halottakat és a koporsók körül a vértől ittasult tömeg vad táncot járt.

Franko tábornok katonái lelőttek egy francia repülőgépet.

Párizsból jelentik: Spanyol-Marokkó felett lelőttek egy francia repülőgépet, amelynek egyik utasa, egy újságíró meghalt. Az eset francia körökben nagy felindulást keltett és bizonyosra vehető, hogy súlyos következményei lesznek. A repülőgép spanyol-marokkói zóna felett repült és Franko tábornok egyik katonája lőtte le. A pilótának nem történt semmi baja. A repülőgépet sem érte súlyosabb kár.

Felrobbant a fölkélok északi löszerraktára.

Burgosból jelentik: Burgosnak, Mola tábornok főhadiszállásának közelében a levegőbe repült egy löszerraktár. Ezzel a fölkélok felmérhetetlen kárt szenvedtek, mert északi Spanyolországban nincs több löszerraktárunk. Délen, Sevilában van a nagy fegyvergyár és hadiszerraktár, de onnan a mostani körülmények közt, nehézségek a szállítás. Emiatt északra nagyon akafályozott lett a fölkélok előnyomulása.

fölkélok hatalmában volt.

A fölkélok a háttéri harcok megvívása után most lassan ismét Madrid felé nyomulnak előre

és Guadarrama minden hegyzorosát megszállították. Ez a csapat még eddig sehol nem szenvedett vereséget.

A San Sebastian bevételére indult kormánycsapatok azt tervezték, hogy a fölkélok kormányának a székhelye, Burgos ellen is mennek. A Katalánia felől elindult vörös milícia mindenesetre belefogott Saragossa ostromába. Madridban olyan híreket terjesztettek, hogy a vörösek csakugyan bevették Saragossát. Ezt a hírt azonban nem erősítették meg. Ellenben

újabb hír az, hogy Saragossában a fölkélok elfoglalták a kormány munkáügyi államtitkárságát.

Kedden Madridban 40 millió peseta rendkívüli hitelt szavaztak meg a fölkélokkel szembeni ellenállás folytatására.

A fölkélok a földközi tengeri partvidéken is avóznak a kormánycsapaokon.

Gibraltárból jelentik: Ugy látszik, hogy Gibraltártól északkeletre a kormánycsapatok súlyos vereséget szenvedtek. (Gibraltártól északnyugatra az országterület a fölkéloké.) Az északkeleti irányból folyó harcokból a kormánycsapatok fejevesztetten menekülnek Malaga felé és utközben fölguytják az erdőt, hogy elvágják az üldöző fölkélok útját. Az égő erdő füstje Gibraltárban is látszik.

A fölkélok Esteponában ellenállásra tárták. A harc a kormánycsapatok által felgyújtott erdő körül folyt le és mindkét oldalról súlyos áldozatokat követelt. 500 ember meghalt s több, mint ezer megsebesült.

A kormány San Roque-nél megvert csapatának egy részét, amely La Linea felé menekült, a fölkélok szétzörták.

Sz. K. I. E.

(S. I.) — Szlovenszkóban annyiban más a helyzet, hogy ott a kisebbségi nemzetek elismert közjogi egységek. Nem szerepelnek tehát, mint „faj, nyelv és vallás szerint különböző csehszlovákok, hanem egyszerűen, mint más népek. Más kérdés már az, hogy mint ilyenek mennyire élveznek nemzeti jogokat és szabadságokat. A tiszta és világos alapjuk azonban, melyről jogaikért küzdelembe indulhatnak, mindenesetre megvan.

Hogy csak néhány példát említsünk: a szlovenszkói magyar sportegyesületeknek külön nemzeti kötelekük van, melyet Csehszlovákiai Magyar Testnevelő Szövetség-nek hívnak. A szövetségnek 130 magyar sportegyesület a tagja. Ugyanez a helyzet a főiskolás egyesületek életében s valószínűleg más területeken is, melyeket kevésbé ismerünk.

Ez a közjogi világosság jellemzi az ottani katolikus mozgalmakat is. Az Actio Catholica már eleve nemzetiségek szerint tagozódott s önálló, világos elhatárolt nemzeti keretekben alakul ki. Nem meglepő tehát, ha a Sz. K. I. E., teljes nevén a Szlovenszkói Katolikus Ifjúsági Egyesület keretében önálló és független alakulata és szétágazó saját szervezete van a szlovenszkói magyar katolikus ifjúságnak.

Erről a magyar munkáról a mozgalom rozsnói központi ügyvezetősége most Évkönyvet adott ki, melyet nekünk is megküldtek. Sokat tanultunk ebből az egyszerű és világos beszédű kiadványból.

Valljuk be mindenekelőtt, hogy eféle egyesületi évkönyveink, ha nem szorítkoznak szigorúan statisztikai adatok közlésére, szeretnek nagyolni. Többnyire nem arról beszélnek, ami van, hanem arról, ami kellene, hogy legyen. A nagyolás rendszerint a külsőségeken kezdődik. Az ilyen egyesületi beszámolókat nyomdászamlája olykor többbe kerül, mint az egyesület egész évi tevékenysége.

A Sz. K. I. E.-nek ez az Évkönyve, mely 1933—1936. évekről számol be, már az első pillanatban, megnyeri mindenkinek rokonszenvét, aki igazán ismeri a kisebbségi mozgalmak nehézségeit és egész lélektanát. Megnyeri már a külsejével.

A jelek arra vallanak, hogy a szlovenszkói magyar fiúk ezt az évkönyvet nemcsak megírták és szerkesztették, hanem maguk is sokszorosították. Ez az egyszerű és izléses külső a tulajdonképpeni bevezetés ahhoz, miről belül a kitűnően olvasható sorokban szó van: jelzi, hogy ez a mozgalom szoros összeköttetést tart az élettől, minden törekvését a lehetőségekhez alkalmazza, terveit pedig maga hajtja végre. Ha kell, két keze munkájával.

A beszámoló seholsem hagyja kétségben az olvasót afelől, hogy ez az ifjúsági mozgalom is mérhetetlen nehézségekkel küzdökdi. A falusi és a munkás ifjúság a magasabb szellemi törekvések iránt közönyös és csak a könnyű szórakozás iránt érdeklődik. De éppen ezzel szerzi meg érdeklődésünket az eredményeknek, melyekről beszámol.

A mozgalomnak Ifjúságunk címmel lapja van, mely ma 5000 példányban jelenik meg: a lapot jórészen a földműves és munkás ifjúság írásai töltik be. Az elmúlt 3 év alatt 20 vezetői tanfolyamot rendezett, melyen mintegy 2000 falusi, meg városi munkásifjú képeztek ki mozgalmi vezetőkké. Losoncon megrendez-

ték az első szlovenszki Gyöngyösbokrétát, Komáromban és Rozsnyón pedig nagygyűléseket, melyeken egy-egy környék, de az egész tartomány ifjúsági mozgalma is új erőt és lendületet szerzett.

Ez év nyarán ez a lendületes ifjúsági mozgalom megszervezte Rozsnyón az első munkáspihenőt: 40 beteges és pihenésre szoruló munkásifjunak van itt helye, hogy a műhelyek és a gyárak egészségtelen levegője után üdülést találhasson. A főiskolások komáromi Prohász-kongresszusa rövid tanfolyamot illesztett programjába, hogy a Sz. K. I. E. munkamódszerével a főiskolások is megismerkedhessenek. Ezzel a találkozással — mondja az Evkönyv — a főiskolások ifjúság a mozgalomnak lelkes munkatársa és vezetője lett.

A beszámolót ezzel fejezi be az Evkönyv: „Mindent még csak alapvető munka. Még esztendő múlnak el, míg mindnyájan a közös fronton leszünk, munkánk súlyának pedig társadalmi jelentősége lesz...”

Szeretjük ezt a szerény és mégis határozott beszédet.

Elvégre, erről van szó. Nagyon sokszor megtörténik, hogy az efféle szociális munkát a maguk lelkiismeretének megnyugtatójára végzik, akik végzik s még álmolni sem mernek arról, hogy munkájukkal valóban beleszólhatnak a társadalmi sors alakulásába.

Mennyi szó esett ugyanilyen lelki okokból a Quadagesimo Anno tanításairól, a liberálisizmus pusztításáról, a rendi munkamegosztás hasznairól, a vagyon és a munka szociális köteleseiről s milyen kevés, mondhatni semmi az, ami eddig történt, ott is, ahol történettel volna: egybázközségeink, egyesületeink belső szervezetében, alapítványaink s egyéb vagyontárgyaink szociális funkciói körül és egyéb területeken.

Ebből a szlovenszki kis Evkönyvből sokat lehet tanulni, hogy miképpen kell a kifizetőt cél érdekében mindent gyakorlati kézzel megfogni és a tömeg-mozgató mesterségét megtanulni.

A rövid beszámoló után a többi fejezet csupa tapasztalat és tanács: mikor és hogyan kell megtartani a rendes összejöveteleket? Miképpen kell rávezetni a falusi ifjakat arra, hogy ezeken az összejöveteleken felszólaljanak és megtanulják, hogy gondolataik számára a helyes kifejezéseket megtalálják. Hogyan kell rászoktatni az ifjúságot a rendszeres olvasásra és önművelődésre. Mi a módja annak, hogy a műkedvelő színjátszás szokásából ne csak anyagi haszon származzék. Meg lehet-e oldani a tagsági díj kérdését a mai falusi szegénység mel-

lett? Milyen legyen az ifjúsági vezető? S végül a számszerű kimutatások: hol hogyan áll a mozgalom, tagok, vezetők, a végzett munka dolgában?

Nehéz feladatra vállalkoztunk — olvassuk az Evkönyv bevezető részében — de kitartó munkával meg fogjuk változtatni a falu mai erkölcsi, gazdasági, kulturális és egészségügyi

helyzetét.

Valóban: ez a probléma. Magyaroklakta tájakon nem igen nyultak még ennyi önkéntes munkavállalással, ennyi névtelen szerénységgel, ennyi igazi áldozatkészséggel ehhez a nagy problémához, melyen a kisebbségi helyzetben szinte minden múlik, mint ezek a szlovenszki fiatal magyarok.

A vasúti munkásság kívánságai

Országos gyűlést tartottak Brasovban a vasúti munkások

25-40 százalékos béremelést követelnek az akkordmunkánál

Brasov. Saját tud. Az ország vasúti munkás szakszervezeteinek szövetsége két napon át nagygyűlést tartott Brasovban. A két napig tartó tanácskozások a következő határozati javaslatokat eredményezték, amelyet memorandum formájában terjesztettek föl az államvasutak vezérigazgatóságához és a közlekedésügyi minisztériumhoz.

1. A vasúti munkásság kéri, hogy a munkaképtelenné vált munkások az ideiglenes nyugdíj jogosultságot és teljes orvosi kezelést ne az eddigi tíz, hanem négy év után kapják meg.

2. Leszögezik azt a tényt, hogy a műhelymunkások sorsa egyre nehezebb lesz. Ugyanis leszállították a műhelyek költségvetési összegeit, de ugyanakkor a vasut a magánvállalatoknak évi egymilliárdos kereseti lehetőségét

nyújt és a munkásokat kényszer szabadságra küldik arra való hívatkozással, hogy nincs munka a számukra. A munkások havi jövedelme a levonások után 1500—1800 lei között váltakozik, amiből nagyon nehezen tudnak megélni családjukkal.

3. Kéri továbbá, hogy az akkord-műhelymunkások pótlékát emeljék fel 40 százalékkal, fizessék a törvényes ünnepek idejét, a kimondottan akkordbéreket pedig emeljék fel 25 százalékkal.

4. Az összes munkásokat léptessék elő abba a fizetési osztályba, ahová a szabályok értelmében tartozniuk kellene.

5. A vasut ne adjon addig magánvállalatoknak munkalehetőséget, amíg nem tudja foglalkoztatni az összes munkáitait.

A tavasz a legjobb alkalom testünk természetes megfiatalítására

Időszerű fontos könyv!

Dr. BUCSANYI GYULA, egészségügyi tanácsos, főorvos, a természetes élet- és gyógy mód előharcosának tollából:

Természetes gyógy mód és természetes táplálkozás

Ára 145 lei.

Kapható kiadóhivatalunkban, Oradea, Str. Reg. Carol 5. Vidékieknek portóval 155 leiert szállítjuk. Utánvétellel 25 leiel drágább.

KÖZBEN

Írta: Dénes Gizella

Sacitól, búbjós, üde, fiatal és madáreszű asszonybarátnőmtől kaptam levelet egy felhős délutánon, amikor halálos szomorúság dermedése vett körül és minduntalan úgy éreztem, hogy a házak és emberek fölött úszó ködfelhő egyre jobban beveszi magát idegszállamba s agyamba csak bizonytalan, keserű árnyakat láthatok. Már a hosszúság, előkelőséget mimelő sorok láttára is mosolyognom kellett: „Feltétlenül gyere el hozzám a délután, mert meg akarom mutatni az én legnagyobb örömeimet...” Ekkor jutott eszembe, hogy egy esztendő is elmúlt, amikor utoljára az ifjú párnál voltam. Akkor éppen parázs veszekedés volt a párhónapos házasknál. A veszekedést komoly vita előzte meg, vajjon az egyszer eljövendő sarjadék fiú legyen vagy pedig leány. Lexi, a férj természetesen fiúra szavazott, viszont Saci „csakazértis” leányt akart. Olyan szívós kitartással, hogy Lexi végül is egy kiadós ajtódurranással egyedül hagyott bennünket. Saci kicsit elpirulva rántotta föl finom vállát.

— Megjegyzem, Lexinek van igaza. De nem engedhetem, hogy ezt észrevegye! Különben is, miért kisebbíti nemünket?!

Érthető tehát, hogy Saci legnagyobb örömeire módfelett kíváncsi lettem. Vajjon melyeknek lett igaza esztendő után? Fiút, vagy leányt hoztak-e közéjük a titokzatos hónapok? Gyorsan elkészültem hát a látogatásra, utközben mimózárt is vásároltam, ahogy illik ilyenkor. Már előre megmelegedett a szívem Saci örömeitől... Amíg a Mátyóki-úti villához értem, melynek egyetlen garzón lakását bérelték ők ketten, mintha mind magasabbra szállott

volna szívemről a szomorúság, csüggedtség ködfelhője a földülés lehetőségétől.

Saci egyszerűen tombolt örömeiben, amikor meglátott.

— Jaj, hát mégis eljöttél? De remek a kosztümöd! Nekem is van angyalom, Lexi vette, csak még nincs kész...

Kissé zavarban voltam. Azt hittem, Sacit ágyban találok, karján „legnagyobb örömeivel.” Szinte szégyenkeztem a mimózával, amikor átadottam. Kissé mintha csodálkozott volna, de rendületlenül nyakamhoz törleszkedett.

— Ezt hoztad nekem? Ó, te vagy a világon a legeslegdrágább.

Titkos rémülettel türtem, miként kapott ki kezemből kabátot, kesztyűt, kalapot. A két embernek szűk szobában ugyancsak veszedelemben forogtak a polc magyar cserepei. — Dehát Saci nem birt örömeivel.

— Lexi nincs itthon, most remekül tracsolhatunk!

A fehér ajtót kettétárta előttem és egyenesen a aranyhalak, kanári madarak és tarka cserepbe bujtatót, gombanagyú kaktuszok koszorujában elhelyezett karosszékhez vezetett. Saci színe ragyogtak körül és ez jó volt. Hangos beszéde, nevetése szintén. De minden kedveskedés mellett sem feledkezett el a mimózárról és édes csacsogás közben bocsánatot kért, felragadta a halványkék japáni vázát, melyet szintén Lexitől kapott és „pardon drágám egy percre” eltűnt a fürdőszobában. Hallottam a csap zuhogását, tudtam, hogy mindez csak „pár pillanat műve lesz” és Saci itt lesz nyomban mellettem, beleül a szomszéd karosszékbe és azt mondja gügyögve: „Hát most mesélj, aranyom.” S közben szöveg sem enged jutni annyit mesélnivalója lesz neki magának... A

kedvező pillanatot felhasználva néztem körül a szobában. Vajjon hol „az én legnagyobb örömem?” A fiú avagy a leány?

Gyermekkoscinak semmi nyoma. És Saci is olyan üde, olyan friss, mintha ma ment volna az oltár elé. A fehér kályha előtt kis fehér kosár gömbölyödött.

— No, ez a Saci — gondoltam — a fáskosarat is maga tervezte, ha jól látom, párna is van benne, fehérrel mintázott, puha, piros perzsa párna...

Saci ekkorra megfordult a fogadó lakószoba és a fürdőhelyiség között. Így mindössze hat lépést tett, de ez nem változtat a lényegen, semmiben sem kisebbíti Saci fürgeségét.

— Már itt is vagyok, aranyom. Most még csak bekapcsolom a szamovárt, elkészítem a teát, süteményt szedezetek, itt a cigaretté, gyujts rá drágám és aztán beszélünk sokat-sokat!

Rágyujtottam és hagytam Sacit beszélni. Néztem, hogyan buzdólkodik, csipkés kendőcskéket, finom kristály csészéket szedget. Nagyvirágos, halványkék selympongyolájában maga is olyan volt, mint egy nagy-nagy sugárzó virág. Amikor a süteményt rakosgatta a tátra, mintha halk mozgolódást hallottam volna. A piros kis kosár megmozdult és a fehér perzsa párna a szoba közepére ugrott.

Saci egy pillanat alatt lerakta kezéből a tálat és nagyot visított.

— Lexikém! Aranyos bogaram...

Lehajolt, fölkapta, arcához szorította. A kék szeme úgy tündöklött, mint valami drága, régi ékszer.

— Jaj, de buta vagyok. Nem is mondtam még. Hát látod, itt az én legnagyobb örömem! Selyempöncs! Ugy-e aranyos? Még kölyök

Heves harcok Palesztinában

Londonból jelentik: Palesztinában, Nablusz mellett kedden heves harcok folytak. Az angolokat lézi haderő támogatja. Egy angol és három arab elesett. Ez volt eddig a legnagyobb összeütközés a palesztinai zavargások kezdete óta.

Abesszin szabad csapatok támadtak az olaszok ellen

Adisz-Abebából jelentik: Abesszin szabadcsapatok Kassza herceg fiának vezetése alatt támadást intéztek a vasutvonal mentén lévő olasz rendőrállomás ellen.

Az olaszok visszaverték és szétszórta a szabadcsapatokat, amelyek vesztesége ezer ember.

Német hajógyárakban ötvenhét angol hajó épül

Az angol alsóházban zajos interpelláció volt az angol hajógyárak munkanélkülisége miatt

Londonból jelentik: Az alsóház keddi esti ülésén Morrison munkáspárti képviselő interpellációt intézett a kereskedelmi miniszterhez. Interpellációjának tárgya az volt, hogy német hajógyárakban angol megrendelésre 57 hajó épül, 340—20 ezer tonna térfogattal. Ez háromszor annyi, mint egy év előtt. Kérde, mit tesz a kormány az angol hajóipar védelmére.

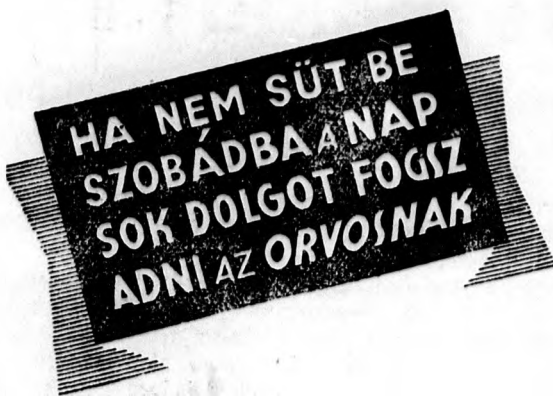
Runciman kereskedelmi miniszter kijelentette, tud arról, hogy német gyárakban angol megrendelésre sok hajó épül, de nincsenek pontos adatai.

Az interpelláló képviselő erre azt kérdezte, hogy ha megküldi az összes adatokat, hajlandó-e a kormány megfelelő eljárásra.

Runciman kijelentette, szívesen veszi a felvilágosítást, de a kormányban nincs felhatalmazása semmiféle eljárásra.

A munkáspártok erre heves kifakadásokat tettek, végül a házelnök tömeges rendreutastásokkal fojtotta el a keletkező heves vihart.

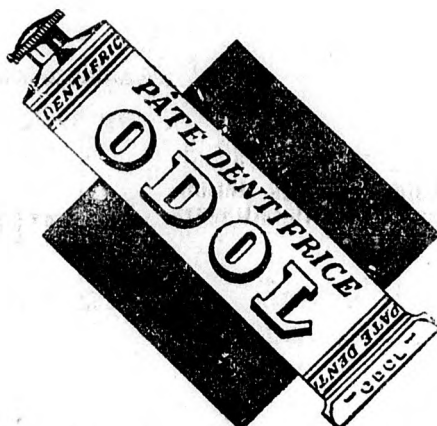
A munkáspárti képviselők közbeszólása szerint nagy a nyomoruság az angol partvidéken és ezért több hajógyárat bezártak, hogy a munkát német gyáraknak adják oda.

A nap sugara egészséget ad! Amilyen hatással van a napsugár a növény és állatvilágra, ép olyan hatást fejt ki az ODOL-fogpép a helyes fogápolásban. ODOL-fogpép biztosítja szervezetünk egészségét, mert — amint számos adat és tudományos kísérlet bizonyítja — közömbösíti a fogzománcot megtámadó és fogszut okozó savakat és fertőtlenítő hatása folytan elpusztítja a szájban fellépő baktériumokat. Számos különböző betegség, mint: rossz emésztés, gyomorbaí, fejfájás, álmatlanság, fertőzés — elkerülhető ODOL-fogpép rendszeres használata által.

ODOL-fogpép naponként többszöri használata — a forró nyári hónapokban — nemcsak megvédi fogait, hanem felüdíti fejtáráját és kellemes közérzetet biztosít.

ODOL

FOGPÉP

persze, egész nap alszik a buta és csak akkor mozdul meg, ha edénycsörmpötést hall. Lexitől kaplam most egy hete...

— Szóval nem fiú s nem lány. Csak pincsi. Selyempincsi.

— De tiszta faj! — simogatta Saci kissé sértődötten. — Lexi úgy kapta a tanácsjától, aki aglegény. Egy ilyenért száz pengőt is adnak! Igazán!

A kis állat ásitott. Fekete orrát Saci karjához dörzsölte és hegyesedő fülekkel a süteményes tál felé kacintott. Saci az ölembé akarta tenni, de mivel túlságosan nem lelkendeztem, közelebb hozta a piros kosarat és néhány süteménnyel ellátva, visszarakta a párnára.

— Nagyon tiszta ám! Mindennap sétálok vele. Meg tanítom is, de még nagyon buta kis pofa. Olyan a szőre, mint a selyem. Lexi is nagyon szereti.

— És ahhoz mit szól, hogy druszája? Saci fölényesen nevetett.

— Igazi neve: Mercé... Tudod, sohasem tanultam meg franciául, csak egy-két szót. De ez kedves, ugye: Mercé?... Lexi is úgy hívja. Nevet, de így hívja. Csak akkor Lexi a Mercé, ha ő nincs itthon...

Mindez furcsa volt; mint a tarkacserepes, gombanagyságú kaktuszok, de illet Sacihoz, akár a nagyvirágos, kék selyempongyola... Lexi-Mercé közben lenyelte a süteményt és visszagömbölyödött a piros kosárba. Saci egy pillanatra újra a fürdőszobába szaladt kezét mosni, mire visszajött, már sustorgott a teavíz. Aztán háziasszonykodott, kínált és noszogatótt. „Ebből a csokoládésholdból, ebből a vaniliás kifliből, ebből a linzerből és ebből a mogyorósból. Meg rumot meg citromot, meg narancsot. Vagy talán sonkát akarsz?” Egy kissé mintha liedten kérdezte volna, de meg-

nyugtattam.

— Csak maradj itt és beszélj. Ugyse maradok sokáig.

— Igen, te mindig szaladsz. Egy évig feléje se nézel az embernek, aztán már rohansz. — Ne vádaskodj Saci. Egyetlen hívásodra itt termettem...

Saci már meg is békült.

— És virágot is hoztál...

— Hoztam — mondtam valami belső grimasszal aztán kivágtam. — Mert őszintén szólva azt hittem, hogy te közben... Hogy neked... Hogy ízé... Igen, hogy vagy egy fiu vagy egy lány! A legnagyobb örömed...

Saci éppen a teácsészét tartotta a szája előtt, amíg mindezt elsoroltam. Ugy nézett rám, mintha a holdból jöttem volna. Idegen és ismeretlen lény! Aztán a sárgástényű, állatszókristálycsészét visszatette az asztalra. Kék szemű kerekre tájulva meredtek rám.

— Százhusz pengőből? Hogy gondolod azt, drágám? Lexinek csak százhusz pengője van. Minden negyedik hónapban lakbér. Néha tízhusz pengő különóra... Százhusz pengőből se fiú, se lány nem lehet az én legnagyobb örömem. Csak ez a pincsi. Ez is csak úgy, hogy ajándéknak jött...

E pillanatban a madáreszű Sacikám lefőzött. Semmit sem értettem az egészből.

Saci elveresedett, csaknem sírt. Egyszerre felpattant és kinyitotta a szekrényajtót. Apró dobozokat rakott elem. Szép iparművészi motívumokkal felékesített kis dobozokat.

Ebben a házbér van, ebben a villany, ebben az ebédpenz, ebben a reggeli-vacsora. Ruha ncs sehol. Azt úgy vesszük, ha kis különóra akad... Eleinte végigháztam a kézimunka üzletet. Nevettek rajtam. Ha egy évben egy ruháralvót összeöltögetek, az sok. Ezért a la-

kásért 30 pengőt fizetünk havonta. Most mondd, hova állítanád itt a gyermekkoscsit?

A fogadó-, mappali-, háló-, ebédlőteremben egy heverő, egy háromajtós szekrény, egy kerék asztal, két karosszék, egy kis könyvtárvány meg afféle aranyhalnak, kaktusznak való semmiség...

Saci öntudatosan fölkapta fejét.

— Láthatod, hogy itt nem fér el más, csak az a piros kosár!

A szép, gödröskés arca most megsápadt. Puha szája mellé valami fanyar, nagyon öreges hűvösség merevedett. Egész testében remegget. Atnyultam hát hozzá az asztalra és meg-simogattam kis, puha kezét.

— Meghült a teád, Sacikám...

Saci fejel borult az asztalra: virágos tüll-csipkék, áttetsző kristályedényei közé. Vad zokogás rázta. Rettenetesen szégyeltem magam. Rettenetes zavarban voltam.

— No, Sacikám... Hát ezért jöttem én hozzád? Ezért hívtál engem?

Saci sírása nem akart csillapodni. Mintha nem is az ő reszkető, egyetlen kis szívéből tört volna fel, hanem valahonnan nagyon messziről, ezer és ezer butácska kis asszonyszívűből. Zsebkendőjét gömögöszölt a szájához s szaggatótan lihegett.

— Ugy fáj ez nekem. Ugy fáj! Mikor Lexi hazahozta Mercit, akkor is így sirtam... Pedig én könyörögtem Lexinek, hogy hozzon valahonnan egy kutyát... Mert tudod, egész nap csak magam vagyok itthon és ezzel leg-alább eljátsszik az ember. Sétálni is mehetek vele... Jaj, jaj, hogy szégyeltem én magam. Lexi egész éjjel nem aludt. Hát miért is mentem én férjhez? Mondd, miért? Jaj, ne gondold, hogy nem tolnám a gyerekkoscsit végig a Mányoki-uton? Tudod, ha falun lennénk, ahol

Solymáry József boldog élete

A budapesti iparügyi minisztérium vak telefonközpontosa beszél munkájáról és „olvasmányairól”

Budapestről jelentik: — Halló itt iparügyi! — hangzik keményen, frissen és gyorsan, ha valaki az 56-0-00 számot feltárcsázza. A hívófel megkapja a kívánt kapcsolást és beszél valamelyik osztállyal, vagy talán a miniszterrel és nem gondol arra, hogy most egy világtalan ember kötötte őt össze a főváros, az ország, sőt nem egy esetben Európa másik sarkából, azzal, akivel sürgősen közölni akart valamit. Az izgatottan, türelmetlenül telefonáló azt sem tudja, hogy az iparügyi minisztérium az egyetlen hivatal Magyarországon, ahol vak embert alkalmaztak a telefonközpontban. De máshol sincsen, az örök sötétségben élők közül olyan, aki Bell találmányához értene. Solymáry József fiúmei magyar, világtalan hadirokkant az első és egyetlen, akit a vakok intézetében megtanítottak erre a mesterségre, amelyet olyan tökéletes készséggel és érzékkel végez napról-napra, hogy a leghalványabb árnyalattal sem marad el, a külső világ látó emberei mögött.

Az ajtón nagy betűk hirdetik, hogy avatlamok számára ide tilos a belépés. Gépek zakatolásának finom zaja szűrődik át a kettős ajtón s amikor belépünk, hirtelen olyan érzés ragad meg az elsőlételet helyiségben, mintha egy tudós kísérletező műhelyébe kerültünk volna.

— Capito? Si, si! Subito! — hangzik olaszul, aztán francia, német szavak keverednek össze magyar mondatföredékekkel: „Kis türelmet kérek, azonnal beszélok a vonalra”.

Peregnek a szavak és valóságos hangroham indul meg. Félszavak, halk kattogások, a teljes sötétségben nem látni mást, csak a felgyulladó apró kis piros és fehér lámpácskákat a kapcsolótáblán. De az asztal előtt ülő fejhallgató férfi ezt sem látja és csupán finom hallása és a vakok hatodik érzéke vezeti ki ebből a hanglabirintusból. Amikor pillanatra szünetel a csengés és a telefonos lélekzethez jut, felénk fordul:

— Érzem, hogy valaki belépett, tessék csak felgyújtani a villanyt, mert ha egyedül vagyok, nekem nincs szükségem rá...

A következő pillanatban már ismét válaszol valakinek, kapcsol, összeköti a titkos miniszteri vonalat a miniszterelnökséggel, keres, kutat idegen, soha nem látott emberek hangja

nem kell labkért fizetni... De itt, ebben a kis, ebben a kis...

— Fészekben — bőlintottam sietve, — amit úgy hordtatok össze ti ketten az uraddal.

De Saci lázadóva kifört.

— Ebben a lyukban! Ebben csak kutyát lehet tartani! Kutyát... Se fiút, se leányt nem lehet.

Rettenetes pillanatok voltak. Mintha most láttam volna először életemben Sacit. Eddig csak nevetett, csacsogott, szökdécselt. Most sirt. Szenvedett. Végül mégis megcsendesedett. Szép szeme mosolygott, szája gügyögve összecucosorodott.

— Lexit Lexikém...

A fehér selyemgombolyag megmozdult a kosár fenekén. Egy-két ásitás után puhán fölugrott, egyenesen Saci ölébe.

— Tudod, — hajolt följe a fiatalasszony. — Lexinek sosem mondtam, de mindig inkább fiút szerettem volna. És akkor azt is így hívám: Lexikém...

— Fogd csak egy kicsit. Olyan jó meleg! Ezt szeretem benne legjobban. Azért akartam annyira, hogy meleg és kedves... Tudod, eleinte a halakat meg a kanárikat szerettem. De ez a kutya más. Kedves és meleg... Jaj, meg ne mondd Lexinek, hogy sirtam! Mert ne hidd, hogy ő az oka. Egyikünk sem oka semminek. Csak minden, ami van...

Már nem fényelt többé Saci kis fészke. Szürke és fulmaszó lett az aranyos színűhagtag. Mintha a ködfelhőbeuszott volna az aranyhalak, kaktuszok, kanárik között is... Saci nagyvirágos, kékselyem pongyolája, hamvaszóke haja és kék szeme is elmerült benne. Csak a piros kosár villódzott szinte bántó hangossággal. Mintha viryorgott volna rúnosan, pokoli kegyetlenséggel...

után és csak olykor tud egy-egy teljes mondatot mondani, amikor egy percre megáll az ostrom.

— Bizony ez így megy nálunk délelőtt, az új minisztériumnak olyan lázas a tempója, hogy egyszerre nyolc-tíz hívást kell kapcsolni. — Aztán anélkül, hogy kérdezném, mintha érezné a zavart kíváncsiságot, amellyel feléje nézek, meg-megszakítva felém szól:

Az olasz harctéren történt

— Először is még kell mondanom, hogy nagyon nyugodt és elégedett ember vagyok!

— És mikor történt? — kérdezem halkán. A hangjában nincsen semmi elfogódottság és mintha valaki másról lenne szó, így mondja el néhány szóban történetét:

— Az olasz harctéren sebesültem meg 18 éves koromban. Egy esztendőig kezeltek a hadikórházban, azután mint 100 százalékos hadirokkant kerültem a vakok intézetébe. Megtanultam a számomra új világ új abc-jét a Braille-rendszerű írást és olvasást s minthogy azelőtt is a telefonszerettem legjobban, elhatároztam, hogy mint vak ember is tovább folytatom ezt a mesterséget. Hosszú, kemény küzdelem árán, rövidesen elértem, hogy majdnem olyan jól tudtam ellátni ezt a nehéz szolgálatot, mint a látó emberek. Tizenkilenc esztendő után pedig már tökéletes biztonsággal ülök itt a fél automata rendszerű, teljesen modern kapcsolókészülék előtt, amely azonban semmiben sem különbözik az általános használt automatától. Nincs számomra könnyítés és egyedül memoriám és hallásom segít a nehéz munkában.

— Nincs ebben semmi csodálatos — válaszolja önkéntelen kérdésemre. Nálunk ez természetes.

Rövid, világos mondatokban igyekszik megmagyarázni, hogy végzi ezt a látó emberek számára is igen komoly munkát.

„Többezer telefonszámot tudok — kívülről”

— A kapcsolásnál egyedül kifinomult hallásomra vagyok utalva. A szomszédos szobában elhelyezett gépház zaja igazít el a sötétségben. Amikor hallom a jellegzetes, kattogásszerű ritmikus zajt, akkor tudom, hogy szabad a vonal, ha nincs semmi zörejt, azt jelenti, hogy még mindig beszélnek. A táblázaton, amit biztosan tetszik látni — mondja furesa mosollyal — jobb oldalt a száz mellékállomás gombja van, a baloldali részen pedig e tizenöt városi vonal kapcsolója. Ha erős a kattogás a kagyló-

ban, akkor tudom, hogy a felső sort kell összekötnöm a hívó féllel és amikor gyengébb kattogást érzek a hallgatóban, már kapcsolom is az alsó sort.

— És hogy tudja meg a számokat, amelyek a minisztériumból kérdezők?

— Több ezer hívó számot tudok kívülről és ha mégis szükségem van valamelyikre, akkor Braille-rendszerű betűkből összeállított táblázatrol tudom meg tapintás útján pillanatok alatt. De erre ritkán kerül sor, mert a természet azt a nagy hiányt, amit a vakság jelent, nálam elsősorban az emlékező tehetséggel pótolta ki.

Többször előfordul, hogy a kegyelmes úr rendkívüli sürgős megbízásokat ad, amit rendes körülmények között csak gyors írással lehetne jegyezni. Sajnos, nem lett volna értelme a Radnai-módszert megtanulni, de ehelyett kitaláltam valami mást. A Picht-féle Braille-rendszerű hatbillentyűs gép segítségével, amellyel leírhatom a teljes abc-t, a saját találmányú gyorsírászerű rövidítésekkel majdnem úgy tudok „jegyezni”, mint akár a parlamenti vitáirók...

Olyan nyugodtan, örömmel beszél erről a furesa, előttünk olyan távoli életről, a sötét szobába bezárt kapcsoló készülékről, a domború betűjelekről, hogy igazán elhiszem neki, ki-egyensúlyozott, majdnem boldog ember.

Solymáry könyvtára

— Ha olykor egy kis időm van, akkor előveszem a Braille-könyvtárat és lapozgatok. Az irodalommal igyekszünk lépést tartani és a legújabb könyveket is lefordítjuk „vak nyelvre”. Eppen most értesítettek, hogy megjelent Rachmanova: „Szerelem, cseka, halál” című remek munkája és ma este már hozzá is láthatok. — Azután a hatalmas kötetekre mutat: Rákosi Viktor: „Vidám képek egy lezárt korból”... s még néhány Braille-könyv.

Kicsit furesán érzem magam, amikor elmegyek a telefonközpont lezárt ajtaja mellett és kilépek a kapun. Lehet, hogy nagyon nyugodt és boldog ember Solymáry József hadirokkant, az ipari minisztérium segédtisztje, de azért idegen lehet már számára az a világ, amelynek fényét, színeit, formáit azelőtt húsz esztendővel a Piavenál hagyta.

K. M.

Ujabb tengeribetegség: szerelem az óceánjárón, amely boldog házassággal végződik

Plymouthban a Newton-apátságban a napokban tartották meg Dawis Trevor és Franklin Dorothy esküvőjét. Ez az ünnepség egy nyolcesztendő szerelmi regény utolsó fejezeteként volt.

Davis, az amerikai óceánjáró, a Aquitania fedélzeti zenekarának karmestere volt s ebben a minőségben több mint kétszázszor tette meg az utat az ó- és az újvilág közt.

1928-ban a New-Yorkból Európába induló utasok közt volt csodaszép lányával, Dorothyval, Franklin F. A., a newyorki Commercial Investment Trust elnöke is. A fiatal, nagyon muzsikális leány elragadtatva hallgatta a zenekar játékát; különösen pedig a kitűnő karmester tetszett neki. A milliomosleány beleszeretett a szegény muzikusba s kijelentette szüleinek, hogy Davis felesége akar lenni. Atyja erősen megtagadta beleegyezését a házasságba s azt tanácsolta leányának, feledje el ezt az epizódot.

És Davist egy másik hajóra helyezték át karmesternek...

A véletlen azonban úgy akarta, hogy Franklin és leánya, Dorothy, akik ebben az évben újra meglátogatták Európát, ezen a másikon hajón utazzanak vissza Amerikába.

És a két ismét egymásra talált fiatal szerelmes kijelentette, hogy soha többet nem akarnak egymástól elválni. Végre is engednie kellett az amerikai nagyipárosnak s beleegyezett a házasságba. Ezután a happy end után a hajókarmester természetesen búcsút mondott a hajónak. New-Yorkba fog költözködni, ahol, hála apósa összeköttetéseknek, egy szimfónikus zenekar dirigense lesz.

Önnek is szüksége van arra,

hogy tökéletesen megtanulja a német nyelvet!

Játszva és a legrövidebb idő alatt tökéletesen megtanul németül!

most már III. kiadásában megjelent

Tanuljunk

könnyen

gyorsan

németül

című, magántanulásra kiválóan alkalmas nyelvkönyvből, amelyet

Dr. Ernst Häckel tanár,

a Pázmány Péter Tud. Egyetem előadója,

a báró Eötvös Coll. tanára írt.

Ha valóban rövid idő alatt könnyen, szinte játszva akarja megtanulni az Ön számára nélkülözhetetlen német nyelvet, úgy azonnal vásárolja meg e művet, amelynek bővített, szöveggyűjtemmel és a feladványok megfajlesztésével kiegészített

III. kiadása most jelent meg!

Ez a magántanulásra kiválóan alkalmas német nyelvtan néhány hónap alatt érte el harmadik kiadását!

A NÉMET NYELV ISMERETE MA MÁR MINDENKI SZÁMÁRA LETÉRDEKI

Ára füzve 200 lei és 10 lei portó.

Kapható: KÖNYVOSZTALYUNKNAL.

Uj szabályzat a köztisztviselői szolgálatról

A szolgálatba lépő tisztviselők vagyoni viszonyait állandóan ellenőrzik

Bucuresti. Saját tud. Az őszi parlamenti ülészakban benyújtásra kerülő törvényjavaslatok között különös jelentősége van az új köztisztviselői szabályzatnak, amit már végleges formájában kidolgozott az igazságügyminisztérium erre kiküldött bizottsága. Az új statutum rendkívül szigorú intézkedéseket tartalmaz a köztisztviselők kiválogatására, ellenőrzésére, fegyelmezésére vonatkozólag.

Különös fontosságú intézkedése a statutumnak az, amely szerint az állami tisztviselő kinevezésekor köteles lesz írásbeli nyilatkozatot tenni a saját és felesége vagyoni helyzetéről s ezt a nyilatkozatot a köztisztviselőnek minden előléptetésekor meg kell ismételnie.

A középiskolai ifjaknak tilos politikai egyesületekben lenniük. A tilalom megszegése esetén az iskolák igazgatóit is menesztik.

Bucuresti. Saját tud. Az igazságügyminiszter, azzal az indokolással, hogy idegen országok belső zavargásai kihatással voltak a romániai iskolai ifjuságra is, s hogy az utóbbi időben gyakran találtak középiskolai növendékeket, akik politikai alakulatoknak lettek tagjai és politikai gyűléseken vettek részt, ami egy jogállamban nem engedhető meg, a következő rendelkezést tette közzé:

1. Minden kategóriájú és fokozatu magán, vagy állami középiskolai növendéknek teljesítéssel tilos, hogy politikai pártnak, alakulatnak vagy politikai jellegű egyesületnek tagja legyen, vagy pedig, hogy ilyen jellegű tüntetéseken résztvegyen.

2. Azok a növendékek, akik a fenti rendelkezés ellen vétének, kizártnak az ország összes állami és magániskoláiból és megvonatik tőlük a jog, hogy magánvizsgákon jelentkezessenek.

3. Minden kategóriájú középiskola igazgatói kötelesek szigorúan ellenőrizni a fenti rendelkezés alkalmazását és annak bármilyen megsértését azonnal közölni tartoznak a miniszterrel.

4. Azok az igazgatók, akiknek iskoláiban a fenti rendelkezéseket áthágó növendékek találtnak és akik nem fogantatják azonnal a szükséges intézkedéseket, eltávolítottatnak az igazgatói állásból.

A rendelkezés utolsó szakasza a középisko-

lai igazgatókat bizza meg a rendelet végrehajtásával.

Bucuresti Saját tud. A lapokban *Madgea-*

Mit állítanak és mit cáfolnak legjobban a spanyol rádiók

A fölkelők az urak Spanyolország nyugati felerészén

Lisszabonból jelentik: A madridi kormány rádió közlései és egyéb hivatalos híradások legutóbb arra törekedtek, hogy a fölkelők által tartott nyugati Spanyolországban a kormánycsapatok sikereit jelentsék. Ezek szerint úgy az északi, mint a déli Atlanti-tengerparti vidékeken erőt vettek a kormánycsapatok.

Ezzel szemben a sevillai rádióban Lana tábornok cáfolja a kormány hírvetéseit. Elmondja, hogy az Atlanti-tenger déli partján Huelva volt az egyetlen pont, ahol a kormánycsapatok tartották magukat. Azonban ezt a helyet is éppen Lana tábornok csapatai könnyűszerrel elfoglalták.

Ami pedig az északi partvidéket illeti, ott Galícia tartományban s Azuriában tisztázatlan volt eddig, hogy melyik fél van túlsúlyban. Most azonban különösen Galiciában nagyon kedvező lett a fölkelők helyzete.

runak egy cáfoló nyilatkozata jelent meg, amely így hangzik:

A Porunca Vremii című lap közli egy körrendelet szövegét, amelyet állítólag én intéztem a Taranista gárdák szervezeteihez s amelyben a Vaszárda munkatáborai ellen adtam volna utasításokat. Kijelentem, hogy ez a körrendelet aljas kitalálás, ami azoknak a gyalázatosságoknak a fegyvertárhoz tartozik, amelyekkel légkört akarnak teremteni az ellenem tervezett gyilkosság végrehajtására.

A tábornok fölkerlte a lakosságot, legyen türelemmel, mert néhány nap múlva teljesen megtörök a kormánycsapatok ellenállását. Erősen határozottan kijelentette, hogy Toledo a fölkelők kezén van és az ellenforradalmárok csak 40 kilométerre állnak Madridtól.

A madridi sorkatonaság és csendőrség egyrésze föllázadt a kormány ellen.

Hendayeből jelentik: A burgosi rádióállomás szerdán hajnalban azt a hírt sugározta szét, hogy a madridi sorkatonaság és csendőrség egyrésze föllázadt a kormány ellen és megszálta a középületek egy részét, köztük a nemzeti bankot is.

A fölkelők erőltetett menetben nyomulnak előre Madrid felé. Utjukban erős kormánycsapatot találtak, amelyet megvertek és megfutamtottak. A fölkelők 20 ágyut szákmányoltak.

A németek is, olaszok is elfogadják az öthatalmi értekezletre szóló meghívást

A rajnai kérdést az értekezlet előtt diplomáciai úton elintézik

Londonból jelentik: Egy berlini Reuter-jelentés befolyásos német politikussal folytatott megbeszélés alapján bizonyosra veszi, hogy Németország elfogadja az öthatalmi értekezletre való meghívást. Előbb azonban diplomáciai úton kell elintézni a rajnai kérdést.

— Meglátjuk — mondotta a befolyásos német személyiség, — hogy más országok ugyan-

olyan megértést tanúsítanak-e majd, mint Németország a Dardanella-értekezleten.

Párizsból jelentik: A francia külügyminisztérium félhivatalosának, a Temps-nak római tudósítója azt jelenti illetékes olasz körökben szerzett értesülés alapján, hogy Olaszország elfogadta Franciaországnak, Angliának és Belgiumnak meghívását az öthatalmi értekezletre. A lap szerint Olaszország meghívása és Anglia két feltétele: Németország meghívása és Anglia földközi-tengeri kötelezettségeinek megszüntetése közben teljesült.

Angol aggodalmak a német diplomácia újabb sakkhúzásai miatt.

Londonból jelentik: Az öthatalmi értekezlet kilátásait az angol sajtó ma nagyobb nyugtalansággal ítéli meg, mint eddig. A lapok attól tartanak, hogy

a német külpolitika most is váratlan diplomáciai akcióval akadályozza meg a három nyugati nagyhatalom terveit.

Az angol lapok az öthatalmi értekezlet kilátásainak gyöngülését a csehországi helyzetben időközben bekövetkező meglepetésszerű változással indokolják. Így például: a Morning Post arról ír, hogy újból küszöbön áll egy német békesakkhúzás. A lap szerint

Németország Csehszlovákiának ugyanúgy, mint annakidején Lengyelországnak és most Ausztriának, 10 éves békét ajánl fel

és ezzel szemben azt követeli, hogy adja fel a szovjet-orosz orientációt.

Német részről még annak az előfeltételnek a teljesítését is elvárják Csehszlovákiától, hogy egy szövetségi államrendszer keretében önkormányzatot biztosítson a német kisebbségnek.

Fegyveres bolsevisták Barcelona utcáin.

Madrid baloldali kormánya serdülő ifjakat látott el a legmodernebb fegyverekkel, akik autóbuszokon járnak be Barcelona utcáit és szívesen tüzelnek mindenfelé

Aris professzor mondja:

Mussolininek, Hitlernek és Kemálnak van a legnagyobb pszichoenergiája

Budapestről jelentik: Néhány napig Pesten tartózkodott Aris professzor, a híres pszichiáter és felesége. Fakara asszony, aki egyúttal médiúma is. Orvosok, újságírók és más meghívottak előtt bemutatót is tartottak arról, amit tudnak. Kettéválasztott műsoruk első felében a következőkkel készítették el nézőiket:

Fakara, a szép szőke asszony engedelmesen felállt, mindkét kezének pulzusát orvos fogta, arcán valami rémületet keltő akarat árnya szaladt végig és az orvosok is döbbenet figyelték, mily rohamos tempóban növekszik pulzusa, percenként 120, azután 160, majd 240-et ver. Egy perc alatt 240 szívdobogás, jó háromszorosra a normálisnak. Csak az orvosok bírták ideggel a kísérletet, a többiek egyre kiabáltak:

— Elég, elég!

Azután következett a második kísérlet. Aris professzor akaratára és parancsára pár pillanat alatt állva megmerevedett Fakara, azután két székre helyezték. A lába az egyik széken, a feje a másikon nyugodott, merev teste úgy tartotta össze a két széket, mintha pad volna.

Aris professzor, aki két méteres, jól táplált, fekete szakállú férfiú, ráállt a felesége testére és a nő megmerevedett teste jó ideig tartotta ezt a rengeteg súlyt.

Az orvosok ellenőrizték.

Azokat a reflexeket próbálták ki, amelyek az akartól függetlenül működnek.

Aris professzor azonban nem elégedett meg ennyivel. Ráparancsolt a halotti merevségben fekvő asszonyra, hogy beszéljen! Az asszony síri hangon beszélni kezdett.

Lélegzetszabályozás

A nagyközönség elé kerülő bemutatóból azonban legérthetlenebb mégis a következő kísérlet volt: Koporsószerű kemény faladát helyeznek a porondra. Alját 20 cm vastagon vizes homokkal borítják. Erre vízhatlan vitorlavászon kerül, azután Fakara asszony befekszik a koporsóba. Megmutatja, hogy Aris professzor parancsára szabályozni tudja a lélegzésvételét. Percenként egyszer vesz csak lélekzetet, azután percenként kettőt stb., mindig úgy, ahogy a parancs szól. Ekkor mikrofont tesznek a szája elé, azután ponyvát takarnak rá és a ponyva fölé újra 20 cm vastagon vizes homok kerül, amelyet jól ledöngölnek, hogy simán földjön és takarjon minden részt. A megafont bekapcsolják. Aris a nézők közül rámutat egyre, következő pillanatban zengeni kezd a hangszóró. Beszél az eltemetett asszony és nem látható dolgokat leplez le, például azonkívül, hogy leírta milyen ruhája van az egyik hölgynek, elmondta azt is, hogy a bal vállpántja alatt egy szemölcs van. A hölgy helyeslőleg bólintott.

Mit mond a titokzatos professzor

Ezekután és még hasonló más bemutatók után beszélgettem Aris professzorral és szép szőke feleségével arról, mi is az, amit csinálnak.

— Ez nem bűvészet, — mondja a déli ember tüzességével Aris — ez tudomány. Már 16 éves koromban tapasztaltam, hogy valami különös sajátság van bennem. Mágnességnek nevezhetném, ha köznyelven akarnék beszélni.

Hogy szavait bizonyítsa, felvesz az étterem asztaláról, amely mellett ülünk, egy kést és az ujjá hegyére állítja. A kés rácsúfol a nehézkedési törvényre és függőlegesen ottmarad az ujjahegyén. Azután egy nehéz, legalább 30 deká tányérral is megcsinálja ugyanezt. Elképedten nézem. Ott ül mellettem. Látom, mit csinál. Jobbkezének ujján csúng a tányér, a balkezét pedig görcsösen kb. 20 cm-nyire a tá-

nyértól tartja, mintha a levegőn keresztül azzal ellensúlyozná minden nehéz tárgynak a földre-húzó erejét.

Beszéljünk tovább.

— Orvos lettem és tovább foglalkoztam a pszichoenergiával, az úgynevezett lelkienergiákkal. Az úgynevezett szimpatikus idegrendszerben kell keresni ennek az energiának az indítóját. Szerkesztettem azután egy készüléket is, az úgynevezett pszichoszilométert, amellyel meg tudom mérni bárkinek a pszichoenergiáját, így is mondhatom, akaraterejét. Mindenki születik egy bizonyos energiamentességgel, de bárki állandó gyakorlással növelheti azt. Politikusnak, színésznek, tehát főként annak, aki nagy tömegekkel foglalkozik, szüksége van erre a győzedelmes pszichoenergiára, amelyből a mai korban legtöbb jutott három nagy államférfinek: Mussolininek, Hitlernek és Kemálnak.

— Mi új az Ön kísérleteiben és mi az, amit már Charcot és más híres ideg orvosok is csináltak?

Politikai oktatók nevelik a vörös hadsereg ujoncait

Megbízható-e a vörös hadsereg?

A „Deutsche Wehr” című német katonai szakfolyóiratban tanulmány jelent meg az orosz vörös hadsereg megbízhatóságáról. A cikk kifejti, hogy a hivatalos statisztika szerint az orosz hadsereg újoncai 76 százalékban parasztiújúk, akik hazulról természetesen legnagyobb részben erősen antibolsevista lelkületet hoznak magukkal. Ebből, úgy látszik, az következik, hogy a vörös hadsereg a szovjet szempontjából éppen nem lehet nagyon megbízható. A falusi lakosság annyira ellensége a kommunizmusnak, hogy számtalan esetben még ma is egyenesen verboszlót vesz a nyakára küldött vörös hivatalnokokhoz s ezeknek a gyilkosságoknak elkövetői legnagyobb részt 18–30 éves legények.

Mégis kétségtelen, fejti ki tovább az említett katonai lap, hogy a vörös hadsereg ma teljesen megbízható a vörös vezetők kezében. Számos esetben vezényelték már ki vörös csapatokat egy-egy paraszttömegmozgás leverésére s a falusi fiúk bizony szó nélkül löttek a falusi lakosságra. Egyetlenegy esetről sem tudunk, amikor a vörös hadsereg legénysége bármiféle lázadó magatartást tanúsított volna.

Ennek pedig nemcsak az az oka, hogy a vörös hadseregben rég eltörölték a fegyelmetlenség minden nyomát. Régen vége annak az időnek, amikor a katona elvtárs vitába szállhatott az altiszt elvtárral vagy éppen a parancsnok elvtárral. Ma a katonai ranglétra s a mukkanás nélkül való engedelmesség legalább olyan tökéletesen vissza van állítva, mint ahogy a cári uralom alatt volt. De nem ez a vörös hadsereg belső szilárdságának fő oka, hanem sokkal inkább az a rendkívül ügyes propagandator munka, amelyet a vörös uralom a legénység lelkében végbevisz.

Minden csapattestben ugyanis ott van a „politruk”,

„a politikai oktató”.

Régebben az volt egyik feladata, hogy a parancsnokokat kémelelje; ma ez megszűnt, mert a tiszték megbízhatóságáért egyedül a hadtest politikai megbízottja felel. Ellenben a politruk feladata az, hogy a legénységet bolsevista szel-

— Teljes merevséget például — mondja Aris professzor — néhány esetben kísérletképpen már fel tud mutatni az orvostudomány. Az én kísérletem, amelyet egy évben legfeljebb egyszer mutatok be, annyival több, hogy a kísérlet alanya, Fakara asszony, valamennyi reflexet kiállja és azonkívül ebben a halálszerű merevgörcs állapotban még beszél is.

Érdekes politikai jósálatok

Aris jóslásaira terelődik a szó. Hivatalos okmányok vannak nála, amelyek szerint 1935 januárjában azt ajánlotta Hailé Szelasszié négusnak, hogy találja meg az együttműködést az olaszokkal, mert különben elveszti trónját. Okmányokat mutat, amelyek szerint három hónappal a belga király tragikus halála előtt azt a tanácsot adta, hogy a király ne menjen Svájcba, mert tragikus vége lesz.

Már benne vagyunk így a jósálatokban és ezért megkérdezem, mit jósol a közeljövőre?

— Németország összefog Kínával Japán ellen és általában a távolkeleten lesz egy szörnyű konfliktus.

Az asztalnál egyik barátunkat a sajtos omlett után bécsiszelettel kínáljuk, de nem hajlandó venni, ő ennyit nem ehett vacsorára, mert rossz a gyomra. Aris professzor ránéz és kétkedve csóválja a fejét, azután kéri, mutassa a baltenyerét. Megvizsgálja az eléje tartott tenyeret, azután megszólal:

— Nem lehet a gyomrának semmi baja, legfeljebb a beleivel van valami kis zavar.

Ebben maradunk. Én nem merek semmit se kérdezni tőle... S. B.

lemmel töltse el. A politikai oktató a tiszték és altiszték mellett úgy lép fel, mint a legénység pártfogója: minden panasszal hozzá lehet menni s a politruk vigyáz is arra, hogy ezen az alapon a legénység bizalmát hamarosan megnyerje. Ő a legénység „atyai barátja”, akivel már a rekruta is bármikor érintkezhetik s aki neki a hivatalos időn kívül is mindenben rendelkezésre áll. Az egyes századok politikai oktatóit a zászlóalj-, illetve ezredpolitruk irányítja és ellenőrzi. A politikai oktatóknak kapóra jön, hogy a fiatal rekruta a régi, háború előtti orosz állapotokat már egyáltalán nem ismeri s így fogalma sincs róla, mi volt a helyzet Oroszországban a vörös uralom előtt.

A politruk mindenekelőtt elismeri, hogy a szovjetkormány még nem tudott minden bajt megszüntetni. Megmagyarázza a legényeknek, hogy még nincs elérve a cél, még nincs igazi rend Oroszországban, a vörös forradalom még nem érte el a célját s azért még sok a nyomorúság és a szegénység.

A politrukknak ez a beszéde hamarosan meghódítja a fiatal rekruta szívét, annál inkább, mert a fiúk jókora része analfabéta s így még orosz újságokat sem olvashat, még kevésbé külföldi lapokat, amelyek úgyszólván nagyon gyéren és ezer akadály közt jutnak el orosz földre. Megkönnyíti a politruk munkáját s fokozza eredményességét a legénységnek az a körülbelül 24 százaléka is, amely a városi, ipari proletárságból kerül ki s amely már hazulról magával hozta a vörös ideológiát. Nagy segítségére van a politrukknak végül a rádió is, amellyel legtöbb falusi legény csak a kaszárnyában ismerkedik meg s amely sok kellemes, szórakoztató anyag mellett bőségesen ellátja propagandával is, a harcok proletár-öntudat felállítására alkalmas háttorzongató regékkel, a végső diadallal adódó proletár-paradicsom igézetes festegetésével.

Igy a folytonos, több oldalról jövő megdolgozás lassan tökéletes mértékben átalakítja a fiatal parasztkatona lelkét, úgyhogy azt lehet mondani: a vörös hadsereg ma száz százalékban megbízhatóan tekinthető a vezetői kezében.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye
Oradea, Strada Regele Carol II. 5.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK. Hétoldos: Egész évre 300, félévre 200, negyedévre 110, egy hónapra 30 lejt.
 Magyarországon: Egész évre 50 P., félévre 25 P., negyedévre 15 P., Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 26 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
 Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**
 Csuji szerkesztő: **Dr Sulyok István**
 Csuji, Pliat, Untrei 13.

Kéziratokat nem ösztönk meg és nem adunk vissza.
 Csak a választékos magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Zivatarok, a hőség kissé csökken, de fülledt marad a levegő, újból élénkebb szél.

Zürichi zárlat. Párizs 20.21 fél, London 15.35 háromnegyed, Newyork 306, Brüsszel 51.60, Milánó 24.15, Amszterdam 207.90, Berlin 123.05, Bécs — schilling 57.20, Prága 12.66, Varsó 57.70, Belgrád 700.

Bucurestiben 51 fokos a hőség. Bucuresti. Saját tud. Két nap óta ismét elviselhetetlen hőség van Bucurestiben. Tegnap a napon 51 fokot, éjszaka 37 fok melegeket mértek.

Új vezérigazgatót neveztek ki a külföldiek ellenőrzésére. Bucuresti. Saját tud. A belügyminiszter július 25-én kelt rendelkezésével megbizta A. Cernat rendőrigazgatót azon külföldiek kérvényeinek elintézésével, akik Romániába szándékoznak jönni, anélkül azonban, hogy itt valamilyen mesterseget folytassanak. Cernat vezérigazgatónak joga lesz az idegen honosnak az országba jövetelétől számított négy hónapig engedélyezni tartózkodását, míg a nagyobb meghosszabbítások kizárólag a belügyminiszter hatáskörébe fognak tartozni.

A doftanai fegyház igazgatóját Tg-Muresre helyezték át. Bucuresti. Saját tud. Ismeretes, hogy az igazságügyminiszterium vizsgálatot rendelt el Eugen Savinescu, a doftanai fegyház igazgatója ellen. Cernescu táblai tanácselnök, aki a vizsgálatot lefolytatta, beigazolta taláta azokat a panaszokat, amelyek szerint az igazgató az emberkinzásig menően brutálisan bánt a foglyokkal s ezért az igazságügyminiszterium írásbeli megdorgálásával és 15 napi fizetésének megvonásával büntette Savinescu fegyházigazgatót. Ezenkívül a miniszter bizottságot küldött a doftanai fegyházigazgató egész ügykezelésének a felülvizsgálására, akit egyuttal szolgálati érdekből a tg-muresi fogházhoz helyezték át igazgatónak, míg a tg-muresi fogház igazgatóját, Bozianut, a doftanai fegyházhoz helyezték át.

Indig Ottó és Forgács Ferenc plágiumere. Budapestről jelentik: Rövidesen újra tárgyalás lesz Indig Ottó és Forgács Ferenc plágiumperében. A kártérítési perben Forgács 24.000 pengőt követelt, mert szerinte az Ember a hid alatt az ő Szép az élet című darabja után íródott. A legközelebbi tárgyaláson úgy Indiget, mint Forgácsot megesketik vallomásukra.

XI. PIUS PÁPA koronázása ezidei évfordulója alkalmából ez a gyönyörű könyv jelent meg

Kállay Miklós:

A pápa és a Vatikán

A pompás könyv egy szakavatott író tolla mellett 100 gyönyörű képpel mutatja be Szent Péter mai utódát, a leg hatalmasabb koncepciójú pápák egyikét. Megmutatja őt a vatikáni szertartások káprázatos pompájában, a zarándokok százezreinek hódolatától övezve. Megmutatja államférfiúi bölcsességében és legmeghittebb és legtisztább nemes emberi mivoltában. Ime néhány fejezet a könyvnek: Diadaloszlop és a pápa! szék. A lombard városkától a Vatikán trónjáig. Ratti bíbornok megválasztása. A Conclave és XI. Pius választása. A béke fejedelme. Hogy tölti a Pápa egy napját, stb., stb. **A könyv ára 264 lejt és portó.** Megrendelhető lapunk könyvosztályánál.

Hol van tulajdonképpen Sebastopol? Londonból jelentik: Egy londoni kereskedő levelet írt Sebastopolba. Három hét múlva azonban visszajött a levél, mivel az orosz posta nem találta meg a címzettet. A borítékon nem szerepelt a feladó neve és ilyenformán a levelet meg kellett volna semmisíteni, de akkor az egyik angol postahivatalnoknak eszébe jutott, hogy nemcsak Oroszországban van egy Sebastopol nevű város, hanem Walesben is van egy kis hely, amelyet Sebastopolnak hívnak. Ez olyan csöpp helység, hogy nincs is önálló postahivatala és mindössze néhány házsorból áll. A krími háború emlékére pedig Sebastopol nevet adta ennek a kis telepnek. Kiderült, hogy tényleg ott is lakik a címzett, aki nagyon örült a levélhívónak természetesen tele volt mindenféle postabélyegzővel. portóhelyeggel, úgy hogy egy bélyeggyűjtő máris száz fontot ajánlott fel a ritka érdekességű levélért.

Cigarettafüggők egyesülete. Párizsból jelentik: A francia fővárosban nagy derűt keltett az a hír, amely szerint Párizsban a munkanélküliek egyesületét létesítettek, amelynek célja a cigarettafüggők védelme és munkához juttatása. Az egyesület olyképpen alakult, hogy néhány munkanélküli fiatalember arra határozta el magát, hogy a francia főváros népes utcáin összeszedi a szivarcsutkákat, cigarettavégeket és azt az általuk létesített cigarettafüggő intézetbe szállítják. Az intézetben különböző csoportok dolgozzák fel a beszerzett árut. Három csoportban dolgozzák fel a már elhasznált cigarettavégeket.

* **Ha fáradt és izgatott,** ha a hasban feszülés érzése kinozza és gyakori félelemérzetben szenved, akkor igyék reggelenként éhgyomorra egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet, mert ez megszünteti az emésztési zavarok okait, csökkenti a mérges bélézfelgyűlést e elhárítja a vértörlődéseket. Az orvosok ajánlják.

Futószalagra szerelt postaszekrény. Boston városa érdekes újítást hozott be a postaszekrények terén. A város valamennyi levegyűjtő szekrényét futószalagra szerelték fel és minden levelezőszekrény, állandóan a központi postahivatal felé halad. Így a levelező bárhol dobja is be a levélét, biztos lehet arról, hogy postaküldeménye tíz perc alatt a központi elosztóhivatalba kerül, ahonnan azonnal továbbítják.

A képződmés súlyos repülőszerecséltenséget okozott. Kopenhágából jelentik: Falusi emberek képződmése súlyos repülőszerecséltenségre vált kóvzvetett okozójává. A Seelandon épült ringstedi katonai repülőállomást az egyik környékbeli falu lakosai arról értesítették, hogy repülőgéptől származó motorbuzgást hallottak. Később kiderült, hogy az, amit a falusiak motorbuzgásnak vélték, tulajdonképpen csak a hatalmas vihar által a táviróvezetékben okozott zúgó hang volt. A falusiak első jelentése után egy katonai repülőgép biztonság okából felszállott, hogy a vélt repülőgépnek segítségére legyen a leszállásnál. Amikor a katonai repülőgép megállapította, hogy a falusiak tévedtek, visszafordult és le akart szállni. Leszállásnál azonban felborult és három utasa ivhen kirepült a gépből. Mindhároman halálos sebet kaptak és nemsókára meghaltak.

Változás az angol katolikus sajtóban

A The Tablet című londoni katolikus hetilap életében nagy változás történt. A régi tulajdonosok, akiket a westminsteri érsek vezetésével alkotott csoport képviselt, kivonultak a lap érdekelttségéből és egy új, tisztán katolikusokból álló érdekelttség vette át az ügyek intézését, megtartva természetesen szigorúan a lap eddigi hagyományos katolikus jellegét. Ugyanakkor a szerkesztőségben is változás történt, amonnyiben az eddigi Oldmeadow szerkesztőt Douglas Woodruff váltotta fel. A változás alkalmával Hinsley westminsteri érsek megleghangú levelet intézett a távozó főszerkesztőhöz, aki annak idején Bourne bíboros egyenes és határozott kérésére elvállalta 12 éven át a főszerkesztői tisztséget. Oldmeadow, aki előzőleg jönevű írója volt a szigetországnak, de akit a szerkesztőségi gond azóta nagyobb lélegzetű írások megírásában meggátolt, most újra vissza fog térni az irodalomhoz. Sokkal nagyobb jelentőségű változás azonban az, hogy a 100 éves katolikus lap az egyházmege tulajdonából világi kezekbe megy át, amelyekről azonban épp az érsek egy nyílt levelében kijelenti, hogy teljes bizalommal van irántuk és tudja, hogy a 100 éves katolikus lap hagyományos jellegét minden tőrés nélkül meg fogják őrizni. Nem kell félni attól, írja a püspök, hogy a lap nemkatolikus kezekbe juthat, vagy hogy megszűnik az lenni, ami annyi időn át volt, azaz oly lényegileg katolikus folyóirat, amely szigorú kontaktusban áll az egyházi hatóságokkal. A nagymultu katolikus folyóiratot 1840-ben egy világi katolikus, Lucas Frigyes alapította.

Bukott diákok együletet alakítottak Newyorkban. Newyorkból jelentik: A maga nemében egyedülálló egyesületnek nyújtották be az alapszabályait a napokban a newyorki városban. Százötven bukott newyorki diák elhatározta, hogy sorstársaival együtt egyesületet alakít, amely az iskolából kibukottakat érdekeit hivatott szolgálni. Az alapszabálynak egyik pontja szerint az egyesületnek csak az lehet a tagja és csak az élvezheti az egyesület nyújtotta előnyöket, akit legalább két, vagy három iskolából kibuktattak. Diákkörökben érdeklődésse! várják, hogy a hatóságok milyen álláspontot foglalnak el a különös „érdekvédelem” egyesület” szemben.

Bőrbetegségek gyógyítása besugárzásokkal. Bécsből jelentik: Hosszatartó napfűrdő vagy magaslati fényugárzás gyakran súlyosbítja a bőrbajokat, sőt veszedelmessé is válhat a bőrbajosokra nézve. Az egyik bécsi klinikán most rendszerbefoglalták azokat a besugárzásokat, amelyek a bőrbetegségek ellen haszonnal alkalmazhatók. Tuberkulotikus eredetű bőrbetegségekknél gyenge fényben fürösztik az egész testet és a beteg testrésze is csak kis adagokban bocsátják a fényt. Különböző hajbetegségeknel Röntgen-besugárzást alkalmaznak. Ércsomoódás és varasodás eltüntetésére rádium-gyógymódot használnak és a bőrújalképződésére ugyanez az eljárás bizonyult eredményesnek.

Megkezdődött a Gross-Cagero-ügy főtárgyalása

Ellenszakértőket hallgatnak ki. — Szeptemberre halasztották el a tárgyalást

Bucuresti. Saját tud. A Gross-Cagero-ügy törvényeségi tárgyalása tegnap kezdődött az ifjovi törvényeszek negyedik szekciójának tanácsa előtt. A termet szorongásig megtöltötte az érdeklődő közönség s a megjelent tanuk száma. Midőn a vádlottakat, Gross Jenőt, Niderhofert, Samuelit, Donciu Gheorghescut és Radu Anghelt bevezették az ülésterembe, az elégtétel moraja zúgott végig a közönség sorain.

Gross öntudatosan viselkedett, mintha az ártatlanság és becsületesség szobrához igyekezett volna modellet állani.

Valjan védő minyárt a tárgyalás megkezdésekor kifogást emelt a szakértői vélemény ellen és ellenbizonyítási eljárás elrendelését kérte. Bizonyítani igyekezett, hogy a szakértők munkája a tévedések sorozata. Különösen nagy hibát követtek el a szakértők azzal — mondtotta — hogy mindenféle jövedelemeltitkozásokat jarkodtak Grossra rábizonyítani. Hozzánem értésükben annyira mentek, hogy sejtelmük se volt milyen regiszterekben kell bizonyos bevételek bejegyzését megkeresniük? A szakértők tizmillióra becsülik a jövedelmet, aminek megvalósítása érdekében Gross állítólag a formulárok meghamisításához folyamodott — folytatta a védő — holott ez a jövedelem nem haladta meg a

másfélmilliót, ami szabályszerű. A szakértők többek között azt is kimutatják — érvelt tovább Valjan — hogy Grossnak 7 millió lejt értékű devizát kellett volna a Banca Nationalához beszállgatnia, ez alól azonban különféle fogásokkal mentesítette magát.

Ezzel szemben a Banca Nationala a mai napig sem nyilatkozott, hogy mennyi kár érte a Cagero-üggyel kapcsolatban?

Valjan végül kérte, hogy a törvényeszek ellen szakértői véleményadásra rendeljen eljárást, amelynek során a szakértők különösen nyolc újabb kérdésre válaszoljanak, amelyeket a védelem fogalmazott meg.

Procop Dumitrescu főügyész vádbeszédeben elismerte a védelemnek azt a jogát, hogy ellenvéleményt kérjen, de a védelem által szerkesztett nyolc kérdés közül kettőt fölöslegesnek minősített.

Még a Banca Nationala képviselője válaszolt a védő kijelentéseire, majd az ítélőtanács visszavonult és félórai tanácskozás után az elnök kihirdette a törvényeszek határozatát, amely helyt ad a védelem kérésének ellenszakvélemény adására, új szakértői bizottságot nevez ki s a következő tárgyalást szeptember 28-án tűzi ki.

Merénylet a spanyolországi menekültek vonata ellen

Toulouseból jelentik: A Portbou és Párizs közötti gyorsvonat ellen, amely Spanyolországból nagyszámú menekültet hozott, merényletet kíséreltek meg. A pályatestre vasdarabokat és

térmeléseket helyeztek s a szerelvény befutott az akadályba. Az utasok óriási robajt hallottak, szikrázást láttak — és egyéb nem történt. A vonat baj nélkül folytathatta útját.

Forgószél száqudott végig Németországon. Münchenből jelentik: Kedden délután rendkívül erős forgószél dühöngött és München keleti városrészében felborította egy személyvonat öt kocsiját. Négy utas megsebesült. A vihar ereje olyan nagy volt, hogy egy vándorcirkusz hat kocsiját lovastól együtt az országútról 8 méternyire magával sodorta. A kocsik pozdoriájá törtek, a cirkusz személyzetéből tizen megsebesültek.

Uj lap Magyarországon. Budapesten Esti Ujság című napilap indult meg, amely a kormánypárti Függetlenség című reggeli ujság testvérpajja és a kora délutáni órákban jelenik meg. Felelős szerkesztője Hubay Kálmán, fõmunkatársa pedig Makkay Jenõ képviselõ. A háború előtt Esti Ujság címen létezett egy nagy elterjedésnek örvendő krajácros napilap, amely a Budapesti Hírlap kiadásában jelent meg és a háború után szűnt meg.

A művelt nõ

tudja, hogy bőrének legnagyobb ellensége a kemény víz, mert a vízben levõ feloldott kemény ásványi anyagok, mész, stb. a bőr idõelõtti ráncosodásának, eldurvulásának vagy foltosságának kórokozói. Ön tudja, hogy a legmondosabb és legköltésesebb szépségápolás is eredménytelen, ha kemény vizet használ. Öntsön tehát mosdóvizébe Mack's Kaiser Boraxot és tegye oly csodálatossá leggyá és antiszeptikusá, mely a legérzékenyebb bőrnek is megfelel. Archõre, teste szépségét megõrzi a Mack's Kaiser Borax szappan, az enyhe, finomhabu hõlgy szappan.

A fából készített rómi használata — nem monopolizálás. Aradról jelentik: Rendkívül érdekes és sok aradit érdeklõ monopolizációt tárgyalt még a törvénykezési szünet idején az aradi bíróság. Nemrégiben történt, hogy a monopolizáció közegéi házkutatást tartottak Kohn Armin aradi nyomdász lakásán, halo egy fából készült és kézzel kifestett rómi jászmat találtak. A rómit lefoglalták és jegyzõkönyvet készítettek, amelyben Kohn Armin 5500 lei bírsággal sújtották. Hiába védekezett a nyomdász azzal, hogy gyermekei csinálták a maguk szórakoztatására a fáról, a bíróságot a bucuresti vezérigazgatóság is jóváhagyta. Az ügyben Kohn nevében most rendkívül érdekes beadványt nyújtott be az aradi törvénykezõ dr. Gherman Dante ügyvéd. A beadvány hivatkozik arra, hogy a rómi nem szerencsés, hanem egyszerű társasjáték, mely nem szerepel a törvényben szereplõ kártyajátékok sorában. Az, aki tehát fából rómit készít magának, éppen oly kevésbé követ el kihágást, mint az, aki például sakktáblát és sakkfigurát készít, így tehát a monopolizáció jogtalanul járt el. Gherman Dante dr. hivatkozik a cluj-i Táblának egy elvi jelentõségû döntésére, amelyet hasonló ügyben hozott és amely teljesen ezt az álláspontot igazolja. A monopolizáció még a nvári szünet alatt letárgyalásra kerül az aradi törvénykezõ állásfoglalását nagy érdeklõdés elõzi meg, mert már többesetben megtörtént, hogy a monopolizáció bírságot rótt ki házikészítményû rómi miatt, azzal az indoklással, hogy ez törvénybe ütközik.

Egy dandártábornok génekocsiszerecséllensége. Rómából jelentik: Vito Scandola, olasz dandártábornokot Tripoliszban génekocsiszerecséllenség érte, amikor éppen szolgálati uton volt. A szerecséllenség körülményei még nem ismeretesek.

Légyrajjal támadtak az ellenfélre a négerek. Ugandában két néger törzs évtizedes harcban áll egymással. Az egyik néger törzs a háborúskodás eldöntésére, ugylátszik, haladni akart a korral, mert a modern gázháború mintájára elhatározták, hogy csecse legyeket zudítanak az ellenséges törzse. A csecselõgy csipése ugyanis legtöbbször halállal végzõdõ álmokort okoz. A csecse legyeket hatalmas edényekbe fogdoszák össze és mikor megütözték, rábocsátották az ellenfélre. Az eredmény azonban nagyon kétséges volt, mert a csecse legyek a harc közben nem nézték, hogy ki melyik törzshöz tartozik, hanem mindkét felet összecsapdosták, úgy hogy mindkét törzs sok halálos áldozatot vesztett.

*** Internátusi felvétel.** A brasovi római katolikus főgimnázium internátusa jelentkezőket elfogad az új 1936—37. évre. Felvilágosítással szolgál az internátus felügyelősége: Brasov, Liceul Rom. cat. Iskolai évi ellátási díj 11.000 lei.

Gyilkosság Salontán. Salontáról jelentik: A városnak nagy szenzációja van. Tegnap Nagy János utca 16 szám alatti lakásán holtan találtak rá Szűcs Györgyné szül. Kozma Évára. A 36 éves asszonyt késsel agyonszúrták. A rendõrség véleménye alapján az oradeai ügyészség elrendelte a boncolást. Ma egy ügyész és egy vizsgálóbíró száll ki a helyszínre és dr. Berariu ügyészségi orvosszakértõ felboncolja a holttestet. — Tegnap délután négy órakor Tulvan Ferenc salontai lakos cséplõgépe, melyet Rónai János mechanikus vezetett, halálra gázolta Hízó Lajos 16 éves fiút. A fiu felült a cséplõgép rudjára, leesett és a gép átment rajta.

A katolikus Mandzsukuo. Ez év elején 145.848 a katolikusok száma az ujonnan keletkezett államban. 49.908 ember pedig hitujonként készül a keresztelésre. Négy püspök, négy apostoli prefektus és két más missziós egyházfõjedelem vezetése alatt állanak. A papok száma 299, az apácáké 288, a laikus testvéreké pedig 52. Az egyháznak ott jelenleg 292 elemi és 7 középiskolája van. Van azonkívül még 83 pap, 121 apáca és 25 laikus testvér is, akik mind bennszülöttek. A papokat egy nagy- és hét kasszináriumban nevelik s ezekben jelenleg 455 ember készül a papságra.

HÁROM BARÁT A PÁLYAUDVARON

Három barát ebédel a pályaudvar vendéglõjében. A bor kitünõ.

— Hány óra? — kérdi a vendéglõt az egyik a három közül.

— Tíz óra 30 perc.

— Helyes. Figyelmeztessen, ha 40 perc lesz. Nem szeretnénk elmulasztani a 10 óra 45 perces vonatot.

— És ittak tovább.

Egyezzer csak jelenti a vendéglõs:

— Tíz óra 40 perc, uraim.

A három ember fizet s szalad a már induló vonat után. De csak kettõjüknek sikerül felkapaszkodni rá.

A vendéglõs vigasztalja a harmadikat:

— Nem volt annyi szerencséje, mint barátainak...

— Nem tudom... — felelte a lemaradt utas. Mert csak nékem kellett volna elutaznom, a másik kettõ mindössze csak kikísért.

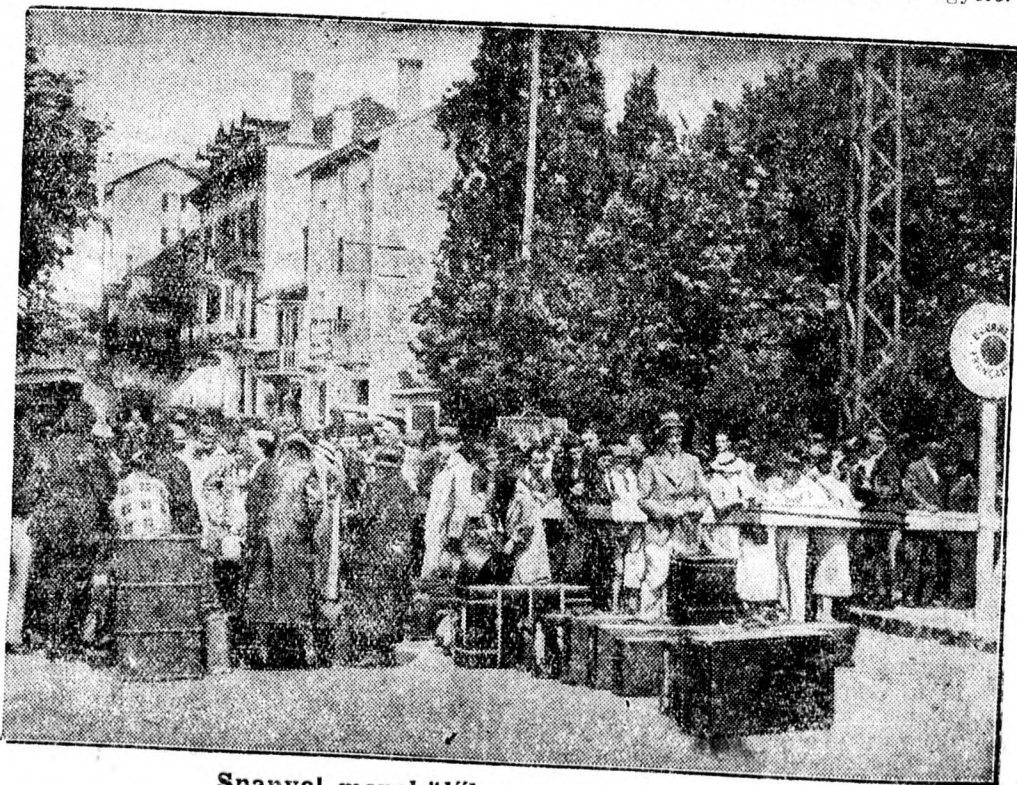
*** Kezdõdõ ittõrelmeszedésnél** reggel õhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserûvíz úgy az alhasi pangást, mint az emésztés renyhességét megszünteti, a rekeszizom emelkedését csökkenti és a magas vérnyomást mérsékli. A gyakorlati orvostudomány vezetõ személyiségével a **Ferenc József** vizet azért becsülik olyan sokra, mert ez a változás éveiben is gyorsan és rendkívül enyhe módon szabályozza a szervezetet oly igen fontos gyomor- és bélmûködést. Az orvosok ajánlják.

Egyévi szénaláz-mentességet biztosít egy londoni kórház. A londoni Szent György kórház laboratoriuma ötvi kísérletezés után olyan kezelést talált fel, amely egyévi mentességet biztosít a szénalázról. A kezelés abból áll, hogy az orrlük érzékeny szövetségeit villamos eljárással fizom ionizált cinkréteggel vonják be. A kezelés kétszeri megismétlése állandó mentességet nyújt. Miután Angliában sokan szenvednek szénalázban, a kórház elõtt Losszu sorokban állnak a kezelésre várakozók.

Amikor a szerzõ letáviratozza darabját. Londonból jelentik: Félmillió leibe került az a távirat, amelyet nemrégiben egy amerikai filmíró adott fel Londonba. A filmíró Hollywoodban él és egy filmdarabot írt, amelyet egy angol filmvállalat szándékozott elkészíteni Londonban. Mire le is szerzõdtették az összes szereplõket, amikor a cenzura váratlanul letiltotta a darabot. A filmvállalat erre táviratilag felszólította a szerzõt, hogy azonnal táviratozzon egy új darabot. A filmíró teljesítette is a feladatot és másnap megérkezett az új darab táviratban. A nem mindennapi sürgöny huszezer szóra rugott. A hatalmas távirat még mindig kevesebbe került, mintha a leszerzõdtetett sztárok napokon át tétlenül sé táltak volna.

Rablõtámadás a brasovi parkban. Saját tud. Kellemetlen kalandja akadott Bodó Ferencné uriaszornynak tegnap este a parkban. Az uriaszorny férjével szokásos sétáját végezte a park egyik sétányán, amikor három férfi megtámadta. A férj védelmezte a feleségét, amikor az egyik támadó valami kemény tárggyal fejbeverte. Az uriaszorny kiáltozására figyelmes lett a közelben sétáló Decson Lajos hírlapíró, aki a szorongatott házaspárnak a segítségére sietett és a támadók közül Krizkai János pécárust sikerült lefogni, míg két társa elmenekült. A rendõrközre adott Krizkai bevallotta, hogy az uriaszorny táskáját akarták megszerezni. Két büntetését is megnevezte, akik közül az egyiket, Meca Alexandrut a rendõrség szintén õrizetbe vette.

*** Helyettes óvónõ állás.** A Sft-Gheorghie (jud. Treiscaune) római katolikus óvodához helyettes óvónõt keresünk. Díjazása: lakás és ellátás Ferenc-rendi nõvérek zárdájában és havi 700 lei készpénz. Mûködési engedély (autorizatie de functionare) szükséges. A tanítás nyelve magyar és román. Folyékony román nyelvtudás feltétlenül szükséges. Csakis római katolikus vallásu tanerõ jöhet számításba. Az okmányokat „Parohia rom cat. Sft-Gheorghie, jud. Treiscaune” címre kérjük. Sft-Gheorghie, 1936. július 19. Dr. S z a l a y Mátyás esperes-tanfelügyelõ.

Spanyol menekültek a francia határon.

Annak ellenére, hogy Spanyolország szigorúan lezárta határait, a lakosság hatalmas tömegekben igyekszik francia földre menekülni. Képünkön Hendaye határvárosnál várják az utasok a vámolást.

KÖZGAZDASÁG

Gyötrő gondok a gyümölcs-értékesítés arcvonalán

A kormány elősegítene a kivitelt — de nincs felvevő piac

Az időjárási viszonyok kedvező hatással voltak Románia gyümölcsstermelésére. Eltekintve a kisebb-nagyobb méretű hernyó-, élősd-, fagy- és jégkároktól — a termés országosan felülmúlja a várakozásokat s még a hivatalos jelentések természetszerűen lefokozott derűlátása is igen kielégítő eredményekről számol be.

Minőség, mennyiség — nagy általánosságban — kifogástalan. Csak az a baj, mégpedig igen komoly baj, hogy a kedvező értékesítés elé roppant akadályok gördülnek.

A belföldi piac.

Akármerre nézünk, piacainkon gyümölcsök egész garmadáját találjuk. Az óriási kínálattal szemközt a kereslet sem mondható lánghának. A belföldi fogyasztó szívesen vásárolja a kitűnő gyümölcsöket, — ám sajnos — a piac készleteinek csupán jelentéktelen részét képes felvenni, — főként vásárlóképességének korlátozottsága miatt.

Pedig olcsó, izes, zamatos a belföldi gyümölcs. Mit ér azonban mindez a sok csábítás, amikor kenyérré is alig telik a tömegeknek, amelyeknek élet-színvonalát mélypontra süllyesztette a munkanélküliség?

A természet is késett egy keveset. Csak most érkezünk el a dinnyéhez, — amely pedig más esztendőben ilyenkor már néptáplálék, igazi áldás volt.

A csemegekereskedő nyilatkozik.

Régi szakember. A viszonyok és lehetőségek kitűnő ismerője. Közismerten szófukar. Ehhez mérjük a kérdézősködést:

— Hogy megy a gyümölcs?

— Sehogy!

— Miért?

— Nem vásárolnak nálunk.

— Hát hol?

— Menjen ki a piacra, nézze meg: mi van ott! Gyümölcshegyek! Erti? Mindenki a piaci árusoktól vásárol. Nekünk, — akik az áru remekét kínáljuk — egyszerűen „kuss!”

— Jó, jól De a „primőr”-ök. Azok csak jövedelmeznek talán?

— Ember! Ne bosszantson! Ma már nincs primőr. Mindenki tudja és kihasználja már a melegágyak és egyéb „titokzatosságok” összes trükkjeit.

— Ez lehetetlen...

— Lehetetlen? Akkor menjen ki a környező falukba és nézze meg: mi van azokban.

— Ne haragudjunk, de ez kulturális többletet jelent. Inkább örülnie kell, hogy válogathat a felkínált árukban.

— Ez igaz. Válogatok. Mit ér azonban, ha elnyel a piac? Régi vevőim ma a piaci kofákhoz mennek — nekem pedig nyakamon marad minden áru.

Lehet, hogy igaza van.

„A pofa, meg a kofa”.

Őszintén szólva, kevés hitelt adtunk az öreg „gyümölcs-csataló” keheskedéseinek. Megnéztük tehát a kofák piacát. Iszonyú halmaz dinnye, körte és francia barack fölött trónol, az Áruszó. De nem büszkén — inkább fájdal-

masan tekint felhalmozott árutömegére. No, ez az én médiumom — állapítom meg s nyomban átváltozom vevővé, azaz — a piaci nyelvjárás szerint — „pofá”-vá.

— Jónapot kedves! No, hogy a dinnye?

— Jaj, drága „méltóságos uram”, de szép, hogy csak felkeres engem. (NB. sohasem látam Ohatalmasságát.) — Adom, ahogy kívánni tetszik.

— Ejnye-ejnye! Hogy mondhat ilyet? Hiszen tudhatja, hogy a gyümölcsöt remekül értékesítheti Clujon, meg Bucurestiben.

— Ha jól akar „az úr”, ne mondjon ilyeneket. Hiszen vesznek-vesznek tőlünk is, de a csemegekereskedők fölzik le a tejfölt. Mi csak kínlódunk, fizetjük a nagy „helypízt” meg az adót, oszt’ a vigin ránkrohad a gyümölcs...

Mit mond az exportőr?

E szakmában a legelső szakember. Röviden, de annál érthetőbben nyilatkozik:

— Nagyszerű termésünk van. A kormány is mindent megtesz a kivitelt megszervezésére. Még a sokat kifogásolt bürokráciából is engedett. Viszont azonban legyűrhetetlen konkurenciával állunk szemben Magyarország részéről s igazán nagy kérdés: hogyan fogjuk értékesíteni azt a nagyon jelentékeny mennyiségű fölösleget, amely a kivitelt céljait nagyszerűen szolgálhatja.

Nehéz ügy. De talán mégsem egészen reménytelen.

(— tokaji —)

Megkezdette működését a Mercurea-Ciuc és Vidéke Hitel- és Gazdasági Szövetkezet. Saját tud. Megirtuk, hogy az Országos Magyar Párt mercurea-ciuci tagozata erkölcsi támogatásával Mercurea-Ciuc és Vidéke Hitel- és Gazdasági Szövetkezet címen új szövetkezet alakult. A szövetkezetet dr. Daradics Félix ügyvéd, szövetkezeti elnök lakásán már meg is kezdte működését. A szövetkezet a közönség rendelkezésére áll mindennemű bankügylet lebonyolításánál: elfogad betéteket betétkönyvre és folyószámlára, átutalásokat végez és bizományi ügyleteket vállal. Gazdaközönségünk érdeke, hogy terményeit a szövetkezet útján értékesítse. Új tagok továbbra is felvétetnek, sőt az igazgatóság további üzletrészejegyzéseket kér. Egy üzletrész értéke öt-ezár lei, amelynek tíz százaléka, valamint húsz lei beiratási díj, összesen tehát egy üzletrész után hetven lei fizetendő a beiratkozás alkalmával. A régi tagokat arra kéri az igazgatóság, hogy hátralékos üzletrészeitet mielőbb fizessék meg Domokos Sándor ny. vm. jegyző, pénztárnok kezéhez.

Nemes devizában előre kell fizetni az olasz árukat. Bucurestiből jelentik: Kellemtelen megfetétes érte azokat a belföldi kereskedőket, akiknek Olaszországra szóló behozatali engedélyeik vannak. Az olasz gyárak közölték velük, hogy egy olasz kormányrendelet értelmében az árukat előre kell fizetni, mégpedig nemes devizában. Ez alól az általános rendelkezés alól csak akkor van kivétel, ha a Romániából történő Olaszország felé irányuló kivitelt és az Olaszországból való behozatal egymást kiegyenlíti.

A timisoarai kereskedelmi kamara és a diófa kivitelt. Timisoaráról jelentik: Az itteni kereskedelmi kamara érdekes beadványt küldött a földművelésügyi minisztériumhoz, amelyben azt írja, hogy a diófa-kivitel monopolizálása súlyos visszaélésekre ad okot. A beadvány szerint a kormány csak a Zbrogovska csehországi üzemnek adta meg az engedélyt a diófa kiviteltére, az engedélyben azonban körvonalozva van, hogy ezt a diófát csak fegyvergyártás céljaira lehet felhasználni. Ez a cseh cég azonban turnirt is szállít ki Romániából, holott a diófa-furnir nem felel meg a fegyvergyártás céljainak. A timisoarai kereskedelmi kamara ebben az ügyben erőlyes intézkedést kér a kormánytól.

A salontai gazdák utóajánlatot adnak be a város ingatlanainak árverési vételére

Állítólag a város vezetősége jogorvoslással él az eljárás szabálytalanságai miatt

A salontai gazdák megbeszélést tartottak a városi ingatlanok árverése ügyében. Elhatározták, hogy utóajánlatot adnak be, amelyhez a törvény szerint csupán az árverési összeg tíz százalékos felülgérése és hivatalos letételehelyezése szükségeltetik. A gazdaközönség azt reméli, hogy ezzel a lépéssel, — ha nem is szeresheti meg magának a kérdéses ingatlanokat — legalább annyit elér, hogy az újabb árverés révén a Postatakarék egész követelése kielégítést nyer.

Különbben az árverés megsemmisítése ellen a város vezetőségének is joga van fellebbezéssel élni és dr. Coşiu Mozes városi főügyész már meg is kezdte az árverési jegyzőkönyv tanulmányozását annak megállapítása végett: milyen pontok alapján lehet kérni az árverés megsemmisítését.

A kisiparosság nem tűri iaji és politikai választ

A Romániai Kisiparosok Országos Szövetségének közgyűlése

Clujról jelentik: A Romániai Kisiparosok Országos Szövetségének fiókjá a szövetség helyiségében tegnap délelőtt 11 órakor tartotta meg közgyűlését nagy érdeklődés mellett. A közgyűlésen Moldovan Anton elnököt és megjelent azon Munteanu Constantin, a központi kiküldöttje is.

Az elnöki megnyitó után Munteanu a központi testvéri üdvözlését tolmácsolta. Ismertette az iparosok válságos helyzetét, akiktől az állam, a város, a megye és a betegségezőly olyan hozzájárulást követel, amely nincsen arányban az iparosok kereseti lehetőségével. *A kézműiparosok a legerősebb támaszai az országnak és leghatalmasabb szervezetük a Szövetség, amely tagjai között faji vagy politikai szempontból nem tesz különbséget.* Ennek kifejezője a mai közgyűlés is, amikor az elnöki asztalnál együtt látható a román, magyar és a zsidó iparosoknak képviselője.

A központi kiküldött beszéde után Moldovan Anton hosszabb beszédben számolt be a szövetség helyi fiókjának eddigi tevékenységéről és célkitűzéseiről. Sereданu titkár a forgalmi adó és lakbérilleték ügyében tett intézkedésről számolt be s azután Moldovan elnök javaslatára a 30 tagú vezetőséget választották meg. A közgyűlésen az egybesereglett iparosok közül több felszólalás hangzott el, kiemelve annak fontosságát, hogy az iparosokat faj vagy felekezeti szempontok egymástól nem választhatják el.

Az ilyen értelmű elvi álláspontok kétségkívül nagy hasznára vannak az ország ipari kultúrájának s hisszük is, hogy a „hitvallók”-at őszinte érzelmekből és megfontolásokból fakadó jószándék vezeti. Viszont végre már tényeket is szeretnénk látni. Elvégre minden megmozdulás csak akkor igazolt, ha tettekkel is tényez.

Hibátlan helyesírás a műveltség fokmérője!

Balassa József dr

A magyar helyesírás kézikönyve és szótára

Ára 99 lei és portó.

Kapható könyvosztályunknál.

Pakocs Károly:

Édua áldozata

Regény

Ára tízve 130 lei és portó.

Kapható könyvosztályunknál

SPORT

A világ legkeményebb öklei a berlini olimpián

Feketék előnyben. — „Sötét” kilátások, azaz hogy néger, maláj és egyéb reménységek a boxjonion

Berlin, július 28.

Egyelőre még mindig az exotikumok vezetnek Berlinben. Tele van velük az egész város. Az olimpiai faluban mindenütt „sötét” alakok ténferegnek, a barna legkülönbözőbb árnyalatában. Egész délelőtt a faluban ügyelnek, de délután és este rendre felkerekednek és ellepik Berlin valamennyi edzőhelyét.

Ezt a mai délutánt részben a boxolóknak szenteltem. Ez persze nem jelenti azt, hogy délelőttöm egy részét is ennek az ügynek kellett áldoznom. Délelőtt ugyanis kinyomoztam, hogy melyik náció vajh hol is dolgozik. Mert az olimpiai faluban nem dolgozik egyetlen ökölvívó sem. Nincs edzőtárs. Bent a városban pedig a német profik nagyon szívesen szegődnek edzőtársul...

A délafrikaiak bizakodók.

A délafrikaiakat a „Zentrum” sportteremben találtam meg. Mondanom sem kell talán, hogy nem igen akartak beengedni. Nagyon titkolóznak ezek a egzotikumok...

Végül mégis csak belülről kerültem. A délafrikaiak vezére, Frank Rostrom mutogatta be aztán versenyzőit. Persze csak messziről, ahogy dolgoztak. Két legjobbjuk: a nehézsúlyú Catterall és a félnehézsúlyú Leibbrandt. Előbbi olyan alak, mint a magyar Frigyes, még a haja is teljesen úgy bodorodik. Talán valamivel magasabb, Ragyogó technikája van. Gyors, mint a szélvész.

Leibbrandt szőke germán óriás (ez egy kissé túlzás ugyan, de tényleg szőke és német eredetű), a csapat k. o. királya. Százötven meccsének legalább a felét k. o.-val nyerte.

A két csillagot persze aranyérmét várnak a délafrikaiak. Rostrom a következőket mondta róluk:

— Nehezen fogják ezt a két fiút megverni Berlinben. Vannak olyan jók, mint az olimpiai bajnokságot nyert Walker és Willie Smith, sőt talán még jobbak. Nálunk odalent különben óriási az ökölvívás iránti érdeklődés. Naponta ezer szót kell telegrafálnunk Fokvárosba és Johannesburgba a fiúk eredményeiről.

Próbáltam beszédbe elegyedni Leibbrandttal is. De nagyon tartózkodó volt:

— Tilos nekünk nyilatkozatot adnunk. Egyébként csapatunk, azt hiszem, gyengébb, mint Los Angelesben volt.

Nem édes fickó? Vagy talán ravasz? Döntésék el otthon!

Három ausztrál — három „pechvogel”.

Az ausztrálokat rövid félórás tévelygés után a Dorotheen-strasse egyik tornatermében fedeztem fel. Mindössze ketten voltak ezek a szegények. A stajnálát zavart tényleg megérdemlik, mert ez a három fickó igazán „pechvogel”. A kis Cooper, a légsúlyú, két héttel ezelőtt a kéményen törté össze a kezét (nem volt más edzőtárs), a weltersúlyú Cook a homokszáktól sérült meg, a félnehézsúlyú Harley pedig egy edzőmeccsen sérült meg úgy, hogy még most is kórházban van.

Mondom, most csak kettőt találtam közülük a szoritóban. Cooper egészen aprótermetű, igen mozgékony, jól sorozó boxoló, Cook, aki inkább középsúlyúnak látszik, mint welternek, inkább nagy verekedő, mint ökölvívó.

Hogy mit várnak? A kis Cooper megmondta azt is:

— Nem várunk mi semmit. Annak jönnie kell. Ha csak mások is bele nem szólnak a kártyáinkba.

Biztosítottam, hogy a légsúlyban a magyarcoktól nem kell tartania és rohantam tovább.

A filippinók szerények, a japánok veszélytelenek.

De a filippinók edzéséről mégis elkéstem. Már furdódtam, mikor a tornaterembe értem és így csak doktor edzőjükkal tudtam néhány szót váltani. A rendkívül szíves üriember, dr. Regino Ylanan ezeket mondta:

— Mi igen kicsi emberpalánták vagyunk és a felső súlycsoportokban már emberemlékezet óta nem volt komoly ökölvívónk. Sőt még könnyűsúlyban is alig-alig akadt egy-két ver-

senyző. Most ugyan hoztunk magunkkal könnyű- és weltersúlyú versenyzőt is, de bizony gyengecskék...

(Ugy-e milyen őszinte férfiú ez a doktor?)

— Legjobb ökölvívónk a nehézsúlyú Felipe Gabuco. Igen technikás, ügyes fiú. Bizom benne, hogy helyezéshez jut. Ha csak a sorsolás nem üt ki nagyon rosszul számára Helyezést várunk a légsúlyban Felipe K. Nunag-tól.

— Általában nagyon hiányoznak nekünk a nemzetközi találkozó. Egyetlen ellenfelünk, a japánoktól vajmi keveset tanulhatunk. Ők technikailag, de küzdenditudásban is — nem elég „erettek”. Erényük a nagy munkabírási, amiben most is bíznak. Szerény véleményem szerint azonban nem sok reménnyel indulnak.

Ismét argentin „betörés”?

Végül álljon itt az argentin olimpiai edző véleménye csapatáról. Az ökölvívás „apánjai” Landani edző szerint ezúttal a betörésre készülnek.

— Nyolc emberünk között alig van külföldi. Bármelyik viládbajnok lehet. Részemről a legtöbb bizalom Guille (bantam), Casarogvas (nehely) és Rodriguezben (welter) van. De mondok, mindegyik ki fog tenni magáért és... majd meglátjuk.

AZ OLIMPIAI FAKLYA BUDAPESTEN.
Budapestről jelentik: Kedden este fél 9 órakor a magyar fővárosba érkezett az olimpiai faklya. A magyar atlétikai szövetség fényes ünnepélyt rendezett a Hősök emlékművénél a faklya fogadására. Az utolsó szakaszt az emlékmű előtt Borsi László, a többszörös magyar bajnok-atléta futotta, az ő kezéből vették át a tüzet és lobbantották lángra az olimpiai oltár tüzét. A magyar és olimpiai himnusz elhangzása után Takács-Tolnay gróf tartotta az első beszédet, majd Leher Endre alpolgármester és Szilágyi Endre beszéltek még. A beszédek között cigányzenekar játszott s dalárdák énekeltek. A nagyszabású ünnepség másfélórán keresztül tartott, azután indult tovább a faklyastaféta az oroszvári magyar-osztrák határ felé. (Az nagyszabású ünnepséget az összes német és amerikai rádiók is közvetítették).

3:0-ra vezetnek a magyar teniszesezők. Budapestről jelentik: A magyar-jugoszláv teniszmérkőzés második napján 3:0-ra növelték a magyar játékosok vezetéseket. Petó 6:0, 6:3, 3:6, 4:6, 6:1 arányban győzött Mitics jugoszláv ellen. A Puncsecs, Pallada—Dallós, Ferenczy páros mérkőzés 3:6, 6:4, 6:4 állásnál, sötétség miatt félbemaradt. Ezt szerdán fejezik be s ugyancsak ekkor játszik le a Puncsecs—Szigeti és Gábor—Pallada befutó mérkőzéseket.

Lindbergh és felesége megérkeztek a Berlin mellei „staakeni lényikikötőbe.

Főtisztelendő Piébániai Hivatal!

Ha templomot, iskolát vagy más egyházi épületet kell építeni, átalakítani, tatarozni, szívesen felajánlom szolgálataimat. Megkeresésre saját költségemen a helyszínre utazom és ott helyben elkészítem költségvetésemet, amely minden más ajánlatnál méltányosabb lesz. Régi gyakorlatom, kiváló szakembereim, nagy üzleti összeköttetésem lehetővé tették, hogy mindenütt a legnagyobb meglepedésre dolgozhattam. Legyen szabad például megemlíteni, hogy a baia-epriei gyönyörű templom renoválásánál dr. Czumbel Lajos piébános úr legmesszebbmenő elismerését nyertem meg.

Kiváló tisztelettel:

BALINT DANIEL

építő vállalkozó, Oradea, Str. Academiei No. 2.

Telefon: 43.

Apcáhidetések

Apróhirdetések díja szavankint 3 le, vastagabb betűvel 6 le. Legkisebb apróhirdetés ára 30 le. (Az állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény). Cím a kiadóban 10 le.

Különféle

Háztulajdonosok

szíves figyelmébe! Mindenféle cserepező munkát jutányosan vállal Burzik Sándor cserepezőmester Oradea, Str. Ingusta No. 1.

PUHA ÖLMOT állományban vesz a Szent László-nyomda r. t. Oradea, Strada Regele Carol No. 5.

Lakás

Üzlethelyiség

kiadó augusztus 1-re. Oradea, Tache Jonescu utca 55. szám.

Kiadó

2 szobás, fürdőszobás, kertés lakás. Oradea, Str. J. Ciordas 46. Évi bér 18.000 le és vízdíj.

Kiadó

3 szobás modern balkonos szép utcai lakás november 1-re. Oradea, Strada Tache Jonescu No. 15.

Kiadó

2 szobás, fürdőszobás, kertés lakás. Oradea, Str. Ciordas 46. sz. a. Évi bér: 18.000 le és vízdíj.

Egy

Kis udvari szoba, konyha, epeizos lakás, összes mellékkeliségekkel augusztus 1-re kiadó. Oradea, Str. Elia-de Rădulescu No. 13.

Szoba-konyhás

lakás mellékkeliségekkel kiadó augusztus 1-re. Oradea, Parcul Carmen Silvia No. 6.

Oktatás

Még nem késő! Felelősséggel előkészítetek gimnáziumi felvételre, pótvizsgára. Cím a kiadóban.

Adás-vétel

Eladók

a város minden részében kisebb, nagyobb értékű ingatlanok, új magán- és bérházak, telkek, szőlők, birtokok Popovics iroda Oradea, Vlahuta 6. Telefon 167.

MAGAS

árért veszek aranyat, ezüstöt, brilliántot, bármilyen mennyiségben. HERBST ékszerész, Oradea, Regele Ferdinand No. 3.

Eladó

nagy velencei tükör, szalon garnitúra, vitrin, hintasték, nyugagy. Ugyanott két iskolás-gyermek lakást, ellátást kaphat. Oradea, Str. Lazar Gheorghe 20.

Inezstrare,

consolidare belföldi köicsönkötvényeket legmagasabb áron veszünk. Oradea, Agrar Takarékpénztár.

Eladó

zongora, rövid, modern sürgösen olcsón eladó. Oradea, Str. Cogalniceanu 4. Huszti szállító.

Országos

méretű kaptarok és egy méh család olcsón eladó. Oradea, Strada Cloșca No. 1-a szám.

Disznóbőr utitáskát jókarban vennék. Oradea, Str. Nicolae Zsiga No. 18.

Alkalmazás

Hentesüzletbe

percentes, óvadékkal felvétetik. Barátky, Oradea, Str. Fabricelor No. 31.

Háztartás

minden ágában jártas középkorú urinó házvezetőnő állást keres. Gyermek nevelését is vállalja, falura is szívesen elmegy. Ajánlatokat „Jegyzőné” írásgere kér a kiadóhivatalba.

Baia Episcopie-i kedvezményes jegyek
kiadóhivatalunkban kaphatók